

„Urbanistická štúdia únosnosti územia UNESCO Banská Štiavnica a okolie“

Urbanistická štúdia

2. etapa – Návrh urbanistickej koncepcie rozvoja územia

Obstarávateľ

Banskobystrický samosprávny kraj

zhotoviteľ

dátum

september 2024

OBSAH

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	5
2. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE ROZVOJA ÚZEMIA.....	6
2.1 Priemet zastavaného územia a členenia na priestorov-funkčné celky a priestorov funkčné časti ..	6
2.1.1 Označenie priestorovo – funkčných celkov	6
2.1.2 Návrh priestorovo funkčných celkov	7
2.1.3 Návrh priestorovo-funkčných častí	10
2.1.3.1 Základná charakteristika jednotlivých priestorovo-funkčných častí:	10
2.2 Urbanistický návrh priestorového usporiadania a funkčného využitia	13
3. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA	21
3.1 Verejná hromadná doprava	21
3.1.1 Železničná doprava	21
3.1.2 Autobusová doprava	21
3.2 Automobilová doprava	21
3.3 Cyklistická doprava	22
3.4 Statická doprava	22
4. NÁVRH VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA.....	23
4.1 Vodné hospodárstvo.....	23
4.2 Odpadové hospodárstvo	24
4.3 Zásobovanie elektrickou energiou	25
4.4 Zásobovanie plynom.....	25
4.5 Telekomunikačné rozvody.....	25
4.6 Obnoviteľné zdroje energie.....	26
5. NÁVRH VODOHOSPODÁRSKEHO VYUŽÍVANIA.....	30
5.1 Návrhy na zlepšenie stavu tajchov a ich príľahlého okolia	30
5.2 Návrhy na zlepšenie stavu zberných a náhonných jarkov a ich príľahlého okolia	35
6. OCHRANA KULTÚRNYCH HODNÔT LOKALITY UNESCO	39
6.1 Ochrana pamiatok architektúry a urbanizmu.....	39

6.2 Ochrana pamiatok vedy a techniky.....	40
6.3 Ochrana Banskoštiavnickej vodohospodárskej sústavy.....	40
6.4 Ochrana charakteristického rázu kultúrnej krajiny	44
7. Ochrana prírody, krajiny a krajinnej štruktúry	46
7.1 Regulatívy ochrany prírody	46
7.2 Regulatívy ochrany krajiny a krajinnoekologickej stability	46
7.3 Ochrana krajinnej štruktúry	48
8. ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE REGULAČNEJ ČASTI	50
8.1. Regulatívy ÚPN VÚC BBK.....	50
9. LIMITY ROZVOJA ÚZEMIA.....	62
9.1 Ochranné pásma	62
9.2 Zásady a podmienky vyplývajúce z osobitných predpisov	65
10. OBSAH GRAFICKEJ ČASTI	67

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Názov:	„Urbanistická štúdia únosnosti územia UNESCO – Banská Štiavnica a okolie“
Názov lokality UNESCO:	Historické mesto Banská Štiavnica a technické pamiatky v jeho okolí
Miesto:	Banská Štiavnica a okolie, okres Banská Štiavnica, Banskobystrický kraj. Banská Štiavnica, Banská Belá, Banský Studenec, Dekýš, Hodruša-Hámre, Ilija, Podhorie, Svätý Anton, Štiavnické Bane, Repište, Voznica, Vyhne (zákon č. 100/2002 Z.z. o ochrane a rozvoji územia Banskej Štiavnice a okolia)
Obstarávateľ:	Banskobystrický samosprávny kraj, Námestie SNP 26, Banská Bystrica
Spracovateľ zadania:	Ing. arch. Iveta Kúšová, spôsobilosť pre obstarávanie ÚPP a ÚPD, reg. č. 426, (skr. OSO), odbor regionálneho rozvoja a územného plánovania, oddelenie územného plánovania a životného prostredia
Zhotoviteľ:	ER Architekti, s.r.o., Dlhá 637/2, Zálesie, 900 28
Hlavný inžinier projektu:	Ing. arch. Ing. Ema Ruhigová, PhD., SKA 2557 AA
Kolektív autorov UŠ:	Ing. arch. Ing. Ema Ruhigová, PhD., Ing. arch. Ing. Roman Ruhig, PhD., Ing. Eliška Magulová, Ing. Karin Indrišková, Ing. arch. Ľubica Paučulová, Ing. arch. Viktória Kyjovská, PhD., Ing. arch. Viktor Kačmár, doc. RNDr. Ingrid Belčáková, PhD., Ing. Jakub Takács, PhD., Ing. Michal Červeň
Urbanizmus:	Ing. arch. Ing. Ema Ruhigová, PhD., Ing. arch. Ing. Roman Ruhig, PhD., Ing. Eliška Magulová, Ing. Karin Indrišková
Ochr. a využívanie krajiny:	doc. RNDr. Ingrid Belčáková, PhD.
Dopravné riešenie:	Ing. Gabriel Bálint, PhD. (zodp. projektant), Ing. Jakub Takács, PhD.
Pamiatková ochrana:	Ing. arch. Ľubica Paučulová, Ing. arch. Viktória Kyjovská, PhD., Ing. arch. Viktor Kačmár
Vodný systém, tajchy:	Ing. Michal Červeň, RNDr. Daniel Kubinský, PhD. (konzultant)
Dátum:	september 2024

2. NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE ROZVOJA ÚZEMIA

2.1 Priemet zastavaného územia a členenia na priestorov-funkčné celky a priestorov funkčné časti

Priestorovo-funkčné celky sú väčšie oblasti alebo zóny, ktoré majú spoločnú funkciu alebo charakteristiku v rámci intravilánu mesta alebo obce. Sú to základné urbanistické jednotky. Ako napríklad:

Obytné celky: Sústavy obytnej výstavby, ktoré môžu obsahovať rodinné domy, bytové domy, parky, školy a iné občianske vybavenie.

Administratívne celky: Oblasti, kde sú sústredené úrady, kancelárske budovy a iné administratívne funkcie.

Priemyselné zóny: Funkčné celky určené pre priemyselné činnosti, napr. továrne, sklady, logistické centrá.

Zóna občianskej vybavenosti: určená pre verejné služby a zariadenia, ktoré slúžia obyvateľom na každodenné potreby. Môže zahŕňať obchody, školy, zdravotnícke zariadenia, športoviská, kultúrne inštitúcie, úrady alebo pošty.

Priestorovo-funkčné časti sú menšie jednotky, ktoré tvoria súbor pozemkov. Môžu byť špecifikované podľa konkrétnych funkcií, napríklad:

V obytnej časti môžu byť funkčné časti oddelené podľa typu výstavby (napr. nízkopodlažná zástavba, výškové budovy).

V priemyselnej časti môžu byť jednotlivé časti určené na skladovanie, výrobu, administratívu atď.

Zástavba v extraviláne nie je riešená cez celky, ale ako plochy priestorovo-funkčných častí s vyznačením, či sú potenciálne na rozvoj, alebo nie sú.

2.1.1 Označenie priestorovo – funkčných celkov

BBX – Priestorovo funkčný celok v Banskej Belej

BŠX – Priestorovo funkčný celok v Banskej Štiavnici

BSX – Priestorovo funkčný celok v Banskom Studenci

DX – Priestorovo funkčný celok v Dekýši

HHX – Priestorovo funkčný celok v Hodruša - Hámre

IX – Priestorovo funkčný celok v Ilija

PX – Priestorovo funkčný celok v Podhorí

RX – Priestorovo funkčný celok v Repišti

SAX – Priestorovo funkčný celok v Svätom Antonovi

ŠBX – Priestorovo funkčný celok v Štiavnických Baniach

VYX – Priestorovo funkčný celok vo Voznici

VOX – Priestorovo funkčný celok vo Vyhniach

2.1.2 Návrh priestorovo funkčných celkov

Banská Belá

Obec Banská Belá bola v rámci urbanistickej štúdie rozdelená na dva územné celky. Vzhľadom na kompaktnosť centra obce bol jeden z celkov určený ako centrálna časť (BBI.) a druhý bol určený vo východnej časti s prevahou priemyselných areálov a rekreačných zón s pozdĺžnym charakterom zástavby (BBII.).

Banská Štiavnica

Delenie priestorovo funkčných celkov mesta Banská Štiavnica je prevzaté z platného územného plánu a delenie ostáva nemenné. Členenie administratívno – správneho územia mesta (sídla):

- I. úroveň – mestské časti
- II. úroveň – urbanistické obvody

Podrobnejšie rozčlenenie urbanistických obvodov na:

- III. úroveň – územno-priestorové celky
- IV. úroveň – funkčno-priestorové bloky – rozvojové lokality

Banský Studenec

Obec Banský Studenec bola v rámci urbanistickej štúdie rozdelená na tri územné celky. Prvým celkom je centrálna pozdĺžna kompaktná zástavba nachádzajúca sa pod hrádzou tajchu (BSI.). Druhým celkom je rozvíjajúca sa západná časť intravilánu s rozptýlenejšou zástavbou (BSII.) Tretím je zástavba v okolí tajchu, v ktorej dominujú rekreačné objekty v rozptýlenej zástavbe.

Dekýš

Obec Dekýš bola v rámci urbanistickej štúdie rozdelená na dva územné celky. Prvým celkom je centrum obce definovaný dvoma na seba kolmými kompozičnými osami (DI.). Druhým celkom je západná časť intravilánu s pozdĺžnym charakterom, ktorá má potenciál na rozvoj a je ohraničená prírodným prostredím (DII.).

Hodruša - Hámre

Obec Hodruša Hámre bola v rámci urbanistickej štúdie rozdelená až na 9 územných celkov. Všetky celky sú radené za sebou v pozdĺžnom smere popri Hodrušskom potoku. Metóda rozdelenia tkvela najmä vo funkčnom využívaní jednotlivých častí a priestorových daností, ktoré sa v danom celku nachádzali (výšky objektov, terén, kompaktnosť zástavby, prírodné okolie). Prvým celkom je najzápadnejšia časť obce smerom na Žarnovicu (HHI.). Jedná sa o zónu, ktorá ešte nie je zastavaná, no neobsahuje limity, ktoré by bránili v jej zástavbe. V súčasnosti sa tu nachádzajú plochy zelene. Druhým celkom je momentálne úvodná časť obce zo západnej strany so zástavbou, v ktorej sú primárne rodinné domy a chatky bez občianskej vybavenosti (HHII.).

Štruktúra v danom celku je miestami kompaktná, miestami roztrúsená. Za druhým celkom pokračuje tretí celok, ktoré je jedným z hlavných centier obce, v ktorej sa nachádza občianska vybavenosť, športoviská, bytový aj rodinná zástavba (HHIII.). V danom celku sa nachádza viacero bytových domov s vyššou podlažnosťou a hustejšou zástavbou. V centrálnej pozícii obce sa nachádza štvrtý celok, ktoré je definovaný najmä priemyselným areálom, ktoré nie je funkčný (IV.). Piaty celok nasleduje smerom na východ od priemyselného areálu Sandrik a je charakteristický rozptýlenou zástavbou rodinných domov vsadených do prírodného prostredia s potenciálom na rozvoj ďalšej rodinnej alebo rekreačnej zástavby v podobnom duchu (HHV.). Šiesty celok pokračuje na východ a jeho hlavnými črtami sú kompozičné osi, ktoré sa tu navzájom pretínajú (HHVI.). Na hlavnú kompozičnú pozdĺžnu os daného celku sú kolmo napojené vedľajšie kompozičné osti, ktoré smerujú ďalej do kopcov. Vo východnej časti intravilánu sa nachádza siedmy celok, ktorého hlavnou charakteristikou je, že sa väčšina územia nachádza v pamiatkovej rezervácii a obsahuje viacero funkčných častí (HVII.). Zástavba je v centre hustejšia a na periférii rozdrobenejšia. Posledné dva celky sa nachádzajú ďalej od centra obce v katastrálnom území Kopanice s menej hustým charakterom zástavby a s prírodným okolím. Ôsmy celok je bližšie k centru obce a jeho zástavba je umiestnená na dvoch kolmých kompozičných osách (HVIII.). Deviaty celok sa nachádza za ôsmym smerom na Štiavnicke Bane a je charakteristický s centrálnou pozíciou tajchu (HIX.). Celok je bez jasne definovaného centra v jednej osi s kompaktnou zástavbou, no vo väčšine územia je zástavba rozptýlená.

Ilija

Vzhľadom na kompaktnosť obce Ilija, ktorá sa do všetkých strán rozprestiera takmer rovnako a obsahuje jedno centrálné jadro s občianskou vybavenosťou, obec nie je delená na funkčno-priestorové celky. Jeden celok tvorí celá obec (II.)

Podhorie

Aj napriek tomu, že obec má územný plán, v rámci urbanistickej štúdie boli navrhnuté v obci Podhorie dva územné celky. Prvým celkom je centrum obce, ktoré je napojené na hlavné komunikácie prechádzajúce cez obec (PI.). Daný celok pozostáva z jadra s občianskou vybavenosťou a okolitou zástavbou primárne z rodinných domov. Zástavba sa javí ako rozdrobená miestami kompaktná. Druhým celkom je východná časť intravilánu, kde je centrom športový areál (PII.). V celku prevládajú nezastavané plochy. Zastavané plochy sú v jednej osi kompaktné zastavané s jasne zadefinovanými uličnými čiarami. Ostatná zástavba je roztrúsená.

Repište

Obec Repište bola v rámci urbanistickej štúdie rozdelená na dva územné celky. Prvým celkom je centrum obce a jeho prislúchajúce okolie (RI.). Budovy sú primárne komponované okolo centra v hustej kompaktnej zástavbe obsahujúce rôzne funkcie. Druhý celok je zadefinovaný vďaka usadlosti, ktorá sa vytvorila smerom na Sklené Teplice (RII.). Zástavba v celku je roztrúsená, primárne situovaná pri futbalovom ihrisku.

Svätý Anton

Delenie priestorovo funkčných celkov obce Svätý Anton je prevzaté z platného územného plánu a delenie ostáva nemenné.

Štiavnické Bane

Delenie priestorovo funkčných celkov obce Štiavnické Bane je prevzaté z platného územného plánu a delenie ostáva nemenné.

Voznica

Obec Voznica bola v rámci urbanistickej štúdie rozdelená na tri územné celky. Prvým celkom je pozdĺžne centrum obce s historickou kompaktnou zástavbou sústredenou okolo potoka Richnava (VOI.). Ďalšie dva celky sú na periférii obce. Druhým celkom je kompaktná zástavba primárne rodinných domov smerujúca na rieku Hron v západnej časti intravilánu (VOII.). Tretím celkom je východná časť intravilánu, ktorej roztrúsená zástavba kopíruje potok Richnava (VOIII.). Celok má pozdĺžny charakter bez rozpínania v priečnom smere.

Vyhne

Obec Vyhne bola v rámci urbanistickej štúdie rozdelená na šiestich územných celkov. Všetky celky sú radené za sebou v pozdĺžnom smere popri Vyhnianskom potoku. Prvý celok je vo východnej časti intravilánu zastavaný z časti kobercovou zástavbou rodinných domov a z časti roztrúsenou zástavbou domov (VYI.). Druhý celok nasleduje prvý smerom na západ (VYII.). Ústrednou zástavbou sú bytové domy v centre danej zóny, ktorá má kompaktný symetrický tvar. V ostatných zastavaných plochách je zástavba rozdrobená rodinnými domami. V centrálnej časti obce je zadefinovaná tretia zóna, ktorá obsahuje koncentrovanú objemnú zástavbu bytových domov a pár menších objektov (VYIII.). Štvrtá zóny spadá priemyselná časť v západnej časti intravilánu a južná časť s rôznymi funkciami (VYIV.). Daná oblasť nemá súrodý charakter a pôsobí skôr náhodilo. Piata zóna je menej zastavaná s viacerými osídleniami, ktoré sú ťažko dostupné nakoľko sa nachádzajú v kopci (VYV.).i. Územie je pozdĺžne a týči sa ponad obec zo severovýchodnej strany. Na východnej strane je situovaná oblasť s rodinnou zástavbou v drobnejšej štruktúre. V západnej časti sa nachádza rekreačná oblasť s menším jazerom. Medzi týmito oblasťami sa nachádza zeleň s pár objektami určenými na bývanie. Šiesta zóna je charakterizovaná rozsiahlymi rekreačnými plochami, hotelmi a verejnými priestranstvami, ktorá sa nachádza vo svahu nad centrom obce (VYVI.).

ZHRNUTIE

V rámci urbanistickej štúdie neregulujeme územné celky ako je to zadefinované vyššie. Delenie na územné celky sú v odporúčanej rovine pre ďalšiu reguláciu budúcich návrhov územných plánov, prípadne ich zmeny a doplnky. V predkladanej štúdie sú regulované iba územné časti formou regulačných listov.

2.1.3 Návrh priestorovo-funkčných častí

Funkčno-priestorové časti sa nachádzajú v jednotlivých funkčno-priestorových celkoch. Sú navrhnuté na základe potenciálov, ktoré sa preklopili do návrhových plôch. Zároveň sú regulované aj funkčné existujúce plochy v obciach, ktoré nemajú územné plány. Tie sú prevzaté s prieskumov a rozborov danej urbanistickej štúdie.

Priestorovo-funkčné časti nie sú v štúdii delené na pozemky pre každý celok, alebo obec zvlášť. Regulatívy týchto častí sú všeobecné a aplikované na rovnakú zástavbu s rovnakou funkciou naprieč mikroregiónom až na funkčné plochy, ktoré sú zaregulované existujúcim územným plánom. Regulatívy v existujúcich územných plánoch sú rešpektované, pokiaľ sa v území nenachádzajú limity, na základe ktorých sa odporúčili v urbanistickej štúdii územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu (VU3, T3, X3). Alebo územia s označením X2, kde je výstavba regulovaná s minimálnou zastavanosťou. V tomto prípade by mali byť územné plány prehodnotené so zreteľom na únosnosti v danom území.

2.1.3.1 Základná charakteristika jednotlivých priestorovo-funkčných častí:

Obytné územie so zástavbou bytových domov

Slúži prevažne pre bývanie v malopodlažných bytových domoch (podlažnosť podľa aktuálneho stavu), doplnené nevyhnutnou občianskou, dopravnou a technickou vybavenosťou.

Územie verejnej dopravnej infraštruktúry

Predstavujú plochy a zariadenia verejného dopravného vybavenia a obsluhy územia, pre zabezpečenie statickej, železničnej a autobusovej dopravy.

Územie priemyselnej výroby a logistiky

Predstavujú územia pre umiestňovanie priemyselnej výroby regionálneho významu, určené pre situovanie stavieb a zariadení s rušivým účinkom na obytné a rekreačné prostredie.

Územie poľnohospodárskej výroby, družstiev a služieb

Predstavujú územia pre rozvoj poľnohospodárskej výroby, ktoré sú určené pre situovanie stavieb a zariadení zameraných na poľnohospodársku výrobu a poľnohospodárske služby.

Obytné územie so zástavbou rodinných domov

Slúžia prevažne pre bývanie v rodinných domoch so zázemím doplnené nevyhnutnou občianskou, dopravnou a technickou vybavenosťou.

Obytné územie so zástavbou rodinných domov a rekreačných objektov (chatiek)

Predstavujú územia pre rozvoj areálov a zariadení prechodného ubytovania (rekreačné domy) s možnosťou zástavby rodinných domov s vidieckou štruktúrou a hospodárskou činnosťou bez

negatívneho dopadu na životné prostredie, doplnené nevyhnutnou občianskou, dopravnou a technickou vybavenosťou. Slúžia prevažne pre bývanie v rodinných domoch s vidieckou štruktúrou zástavby a hospodárskou činnosťou bez negatívneho dopadu na životné prostredie, doplnené nevyhnutnou občianskou, dopravnou a technickou vybavenosťou.

Rekreačné územia – agroturistika

Predstavujú územia pre rozvoj agroturistiky a vidieckej turistiky miestneho až nadmiestneho významu.

Rekreačné územia – športové areály

Predstavujú územia pre rozvoj areálov a zariadení rekreačnej a zotavovaco-oddychovej vybavenosti miestneho až nadmiestneho významu.

Rekreačné územia – chatové osady a záhrady

Predstavujú územia pre rozvoj areálov a zariadení rekreačnej a zotavovaco-oddychovej vybavenosti miestneho až nadmiestneho významu.

Rekreačné územia – v prírodnom prostredí bez zástavby

Predstavujú územia pre rozvoj areálov a zariadení rekreačnej a zotavovaco-oddychovej vybavenosti miestneho až nadmiestneho významu.

Územie občianskej vybavenosti

Územia s prevahou plôch, ktoré slúžia prevažne na ekonomické, sociálne a kultúrne a vzdelávacie potreby obyvateľstva a ktoré nemajú negatívny vplyv na životné prostredie a nerušia výrazne svoje okolie.

Územia so spracovaním odpadu

Predstavujú územia pre spracovanie odpadov lokálneho významu, určené pre situovanie stavieb a zariadení s možným rušivým účinkom na obytné a rekreačné prostredie.

Územie s tajchami – 2. stupeň únosnosti

Predstavujú územia existujúcich areálov a zariadení rekreačnej a zotavovaco-oddychovej vybavenosti v okolí tajchov v 2. stupni únosnosti.

Územie s tajchami – 3. stupeň únosnosti

Predstavujú územia existujúcich areálov a zariadení rekreačnej a zotavovaco-oddychovej vybavenosti v okolí tajchov v 3. stupni únosnosti.

Územia s vidieckymi usadlosťami – v 1. stupni únosnosti (extravilán)

Predstavujú územia pre rozvoj areálov a zariadení rekreačnej a zotavovaco-oddychovej vybavenosti miestneho až nadmiestneho významu v extraviláne obce / mesta, ktoré sa nachádzajú v 1. stupni únosnosti.

Územia s vidieckymi usadlosťami – v 2. stupni únosnosti (extravilán)

Predstavujú územia pre rozvoj areálov a zariadení rekreačnej a zotavovaco-oddychovej vybavenosti miestneho až nadmiestneho významu v extraviláne obce / mesta, ktoré sa nachádzajú v 2. stupni únosnosti.

Územia s vidieckymi usadlosťami – v 3. stupni únosnosti (extravilán)

Predstavujú územia pre rozvoj areálov a zariadení rekreačnej a zotavovaco-oddychovej vybavenosti miestneho až nadmiestneho významu v extraviláne obce / mesta, ktoré sa nachádzajú v 3. stupni únosnosti.

Územie verejnej parkovo upravenej zelene

Predstavujú verejne prístupné ucelené plochy zelene s parkovou úpravou vysokých, stredných a nízkych poschodí zelene, ktoré sú situované v zastavanom území a ktoré sú dôležité najmä z priestorotvorných, hygienických a estetických hľadísk.

Územia v intraviláne v 3. stupni únosnosti

Predstavujú územia v intravilánoch obcí / mesta, ktoré sú zastavané s rôznou funkčnou plochou v 3. stupni únosnosti.

Cintoríny

Predstavujú špecifické zariadenia verejnej vybavenosti – cintoríny s verejne prístupnými ucelenými plochami zelene s vysokými, strednými a nízkymi poschodiami zelene.

Územia so zaniknutými skládkami

Predstavujú územia, na ktorých sa uskladňoval odpad. Sú navrhované na celkovú rekultiváciu.

Zmiešané územie bývania a občianskej vybavenosti (prevaha obytných budov)

Územie slúžiace prevažne na umiestňovanie polyfunkčných objektov bývania a občianskej vybavenosti, v CMZ, v blízkosti CMZ alebo na rozvojových osiach resp. exponovaných uzloch. Je tvorené monofunkčnými a polyfunkčnými objektmi, ktoré tvoria v existujúcej zástavbe väčšinou uličné bloky a predstavujú jadrové územie obce / mesta s najintenzívnejším využitím plôch a najvyššou mierou polyfunkčnosti, územnej aj objektovej. Zmiešané územie môže byť aj vo vidieckom prostredí, kde je nutné zabezpečiť základnú občiansku vybavenosť umiestňovanú v partri objektov.

2.2 Urbanistický návrh priestorového usporiadania a funkčného využitia

Banská Belá

Vzhľadom na zahustený stred obce, sú rozvojové plochy navrhnuté v krajných pozíciách v rámci intravilánu ako zmiešané územia, alebo rekreačné plochy. V dvoch prípadoch sú plochy navrhnuté mimo intravilánu, no nachádza sa na jej hranici. Jedná sa o väčšiu rekreačnú plochu na juhu a zmiešané územie smerom na Banskú Štiavnicu, kde nie je dostupná občianska vybavenosť. Z dôvodu nedostatku občianskej vybavenosti boli navrhnuté územia, ktoré by mohli byť transformované na zmiešané, alebo doplnené o novú občiansku vybavenosť. Predmetné územia sa nachádzajú pri toku potoka prechádzajúceho cez obec v pozdĺžnej kompozičnej osi. V obci sa nachádzajú dva väčšie priemyselné areály, ktoré by sa nemali rozširovať a mali by byť stabilizované, nakoľko sa nachádzajú v blízkosti rodinnej zástavby. Veľká časť extravilánu obce (s tým aj súvisiace vidiecke osídlenia) nachádza v chránenom území európskeho významu (NATURA 2000), kde nie je vhodné, aby boli dané vidiecke štruktúry v krajine podporované v zmysle rozvoja ďalších zastavených plôch. Majitelia nehnuteľností by však mali mať možnosť modernizovať a udržiavať svoje objekty v rámci ich existujúcej zastavenej plochy. Jediná usadlosť s možnosťou rozvoja je hranici katastrov mesta Banská Štiavnica a obce Banská Belá. V južnej a severnej časti obce sa nachádzajú územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu z dôvodu významných limitov. Okolie tajchu je navrhnuté tiež ako územie, ktoré nie je vhodné na výstavbu z dôvodu miery únosnosti, kde sa okolité územia okolo tajchu zatriedili do 3. stupňa únosnosti.

Banská Štiavnica

Nové územia na rozvoj v rámci potenciálov v danej obci neboli definované. Dôvodom je platný územný plán, ktorý definoval územia na rozvoj v dostatočnej miere. V rámci mesta však bolo vytipovaných niekoľko zón, ktoré by bolo dobré posúdiť v nasledujúcich zmenách a doplnkoch územného plánu mesta, prípadne v novom územnom pláne mesta. Všetky navrhované rozvojové plochy definované v platnom územnom pláne boli konfrontované s posúdením únosnosti daných území, ktoré je jedným z hlavných predmetov predkladanej urbanistickej štúdie. Takmer všetky navrhované územia sa nachádzajú v 2. stupni únosnosti využívania krajiny. Dôvodom je ochranné pásmo pamiatkovej rezervácie UNESCO a preto je potrebné pri regulácii brať do úvahy všetky limity, ktoré sa v území nachádzajú.

Jedna zóna sa javí ako potenciálna a vzácna na vytvorenie verejného priestoru neďaleko Banskoštiavnickej kalvárie smerom na západ. Verejný priestor by mohol byť doplnený o občiansku vybavenosť a slúžiť tak širokej verejnosti, no najmä danej spádovej oblasti. Ďalším územím, ktoré bolo vytipované na rozvoj je územie, ktoré sa javí ako medzinárodný uzol hromadnej, železničnej dopravy s možnosťou odstavenia automobilov. Daná zóna sa nachádza v južnej časti mesta nad priemyselným areálom.

V severozápadnej časti sú v územnom pláne navrhnuté dve územia určené na rekreáciu, no v rámci hodnotenia únosnosti tieto územia nie sú odporúčané na zastavanie. Dané územia by

malo mať prísnejšie regulatívy, ako sú stanovené v prílohe č. 2 (regulačné listy) funkčné využitie územia: rekreačné územia – v prírodnom prostredí bez zástavby (RÚPP). Pri Počúvadlianskom jazere sú taktiež v územnom pláne navrhnuté dve plochy na rozvoj rekreácie, no na základe možnej prílišnej zastavanosti v okolí tajchu tieto plochy neodporúčame na zástavbu. Prípadne by bolo vhodné minimalizovať ich zástavbu. Sú tu však vytipované 3 plochy, ktoré by mohli pomyselne uzatvoriť rekreačnú oblasť (funkciou rekreácie). V okrajových častiach danej obce sa nachádza viacero území, ktoré nemajú dostupnú občiansku vybavenosť. V rámci týchto území by bolo vhodné navrhnuť zmiešané územia, alebo časť v týchto územiach venovať občianskej vybavenosti. Smerom na Svätý Anton na okraji katastra sa vytipovala jedna plocha s transformáciou na zmiešané územie. Podobne sú vytipované aj 3 lokality na okraji katastra smerom na Banskú Belú. V rámci mesta sú navrhnuté (okrem Počúvadlianskeho jazera) dve rekreačné plochy: na východe intravilánu a neďaleko tajchu Klinger. Vo východnej časti mesta sa nachádza rozvinutá usadlosť, ktorá by mohla mať samostatnú občiansku vybavenosť. Z toho dôvodu je v potenciáloch vytipovaná jedna časť ako zmiešané územie. Dané mesto má dostatok zastavanej plochy občianskej vybavenosti na obyvateľa a nie je potrebné zväčšovať plochy občianskej vybavenosti. Je potrebné ich dopĺňať iba v miestach kde nie je k nim dostatočná dostupnosť. V severnej a južnej časti extravilánu mesta sa nachádzajú vidiecke osídlenia, do ktorých nie je zasahované limitami a keď niektoré aj do týchto území zasahujú tak s nižšou prioritou a preto je možné tieto osídlenia rozvíjať, no iba na základe vydania územného rozhodnutia, alebo na základe schválenej urbanistickej štúdie. Vo východnej časti mesta sa nachádza vidiecke osídlenie, ktoré má v susedstve les osobitného určenia a CHA Arborétum Kysihýbeľ, na základe čoho je v území stanovený 2. stupeň únosnosti. Ostatné osídlenia s viacerými limitmi neodporúčame rozvíjať. Majitelia nehnuteľností by však mali mať možnosť modernizovať a udržiavať svoje objekty v rámci ich existujúcej zastavanej plochy. V meste sa nachádza viacero priemyselných a výrobných areálov, ktoré by mali byť stabilizované bez možnosti rozširovania, nakoľko sa nachádzajú v blízkosti bytovej a rodinnej zástavby. V okolí Nového Zámku je navrhnutá územie, ktoré nie je vhodné na výstavbu z dôvodu významných limitov. Územie vhodné na výstavbu je navrhnuté aj na navrhovaných rekreačných plochách z územného plánu vo východnej časti intravilánu. Menšie územie nad Štefultovom je z dôvodu limitov určené na nezastavanie. Okolie tajchov je navrhnuté tiež ako územie, na ktorom nie je dovolená výstavba z dôvodu miery únosnosti, kde sa okolité územia okolo tajchov zatriedili do 3. stupňa únosnosti.

Z nášho pohľadu odporúčame mestu spracovať nový územný plán, nakoľko od posledného návrhu bolo spracovaných viacero zmien a doplnkov, čím sa stáva celkový územný plán neprehľadným.

Banský Studenec

Vzhľadom na zahustený stred obce, sú rozvojové plochy navrhnuté v krajných pozíciách intravilánu. Vo všetkých troch prípadoch ide o plochy, ktoré sú v extraviláne, no na hranici

intravilánu. Ide o miesta ktoré dopĺňajú urbánnu pôdorysnú štruktúru obce. Ich funkčná náplň je zmiešané územie, aby aj v týchto lokalitách bola dostupná občianska vybavenosť. V severnej časti intravilánu je menšia plocha určená na rozvoj rekreácie bez zástavby, ktorá môže byť využívaná na športové aktivity. V západnej časti obce sa v intraviláne nenachádza občianska vybavenosť, ktorá by bola dostupná pre obyvateľov žijúcich v danej oblasti. V rámci novej rozvojovej plochy by bolo vhodné navrhnuť zmiešané územie, alebo časť venovať občianskej vybavenosti. Z dôvodu nedostatku občianskej vybavenosti bolo navrhnuté územie, ktoré by mohlo byť transformované na zmiešané, alebo doplnené o novú občiansku vybavenosť. Predmetné územie sa nachádza pri toku potoka prechádzajúceho cez obec v pozdĺžnej kompozičnej osi smerujúcej do Banskej Štiavnice na západnej strane. Vzhľadom na to, že sa veľká časť extravilánu obce (s tým aj súvisiace vidiecke osídlenia) nachádza v chránenom území európskeho významu (NATURA 2000), nie je vhodné, aby boli dané vidiecke štruktúry v krajine podporované v zmysle rozvoja ďalších zastavených plôch. Majitelia nehnuteľností by však mali mať možnosť modernizovať a udržiavať svoje objekty v rámci ich existujúcej zastavenej plochy. Vo východnej časti na konci obce sa nachádza družstvo, ktoré by sa už nemalo rozširovať z dôvodu rodinnej zástavby v blízkosti, ale aj z dôvodu limitov, ktoré sú v tesnom susedstve, ako je napríklad NATURA 2000. Okolie tajchu je navrhnuté ako územie, ktoré nie je vhodné na výstavbu z dôvodu miery únosnosti, kde sa okolité územia okolo tajchu zatriedili do 3. stupňa únosnosti.

Dekýš

Vzhľadom na zahustený stred obce, sú rozvojové plochy navrhnuté v krajných pozíciách intravilánu. Všetky sa nachádzajú v intraviláne obce – severnej, východnej a južnej časti. V severnej časti je jedna zóna určená na rodinnú zástavbu a chatky a jedna ako zmiešané územie, kde by mala byť občianska vybavenosť slúžiť pre túto časť obce. Vo východnej časti intravilánu pri športovisku je územie navrhnuté ako zmiešané, ktoré by doplnilo centrum o ďalšiu zástavbu s občianskou vybavenosťou. V južnej časti obce sú navrhnuté zóny s prevažnou funkciou rekreácie doplnenou o rodinnú zástavbu a občiansku vybavenosť. Z dôvodu nedostatku občianskej vybavenosti bolo navrhnuté územie, ktoré by mohlo byť transformované na zmiešané, alebo doplnené o novú občiansku vybavenosť. Predmetné územie sa nachádza v centre obce, kde sa už nachádza existujúca občianska vybavenosť a takto by bolo centrum lepšie definované, ako je tomu v súčasnosti. V rámci extravilánu sa v obci nachádza minimum plôch s usadlosťami. Bez limitov, s možnosťou rozvoja je v katastri jedna usadlosť v severnej časti katastra. V juhovýchodnej časti obce sa nachádza priemyselná zóna bez možnosti rozširovania z dôvodu rodinnej zástavby v okolí.

Hodruša – Hámre

Vzhľadom na pozdĺžny charakter obce, ktorého intravilán nie je proporčne dostatočne široký z dôvodu dolinného reliéfu, nie je možné obec rozširovať v priečnom smere. Na západnej strane boli vytipované lokality možné na rozvoj ako je tomu aj v územnom pláne. Územie by malo byť prioritne zmiešané s rodinnou zástavbou a občianskou vybavenosťou. V niektorých častiach

územia sa určili rozvojové plochy aj v priečnom smere, no sú v menších plochách z dôvodov spomenutého vyššie. Väčšinou sú to územia, kde sú navrhnuté rekreačné plochy s možnou zástavbou rekreačných objektov, rodinných domov a občianskej vybavenosti. Jedna zóna nad existujúcim priemyslom je definovaná ako zmiešané územia. Časti obce Kopanice a Baňa majú v niektorých miestach potenciál na rozvoj so zástavbou rodinných domov a rekreačných objektov, či športových areálov. Tieto plochy sa nachádzajú v okrajových častiach obce. V západnej časti, východnej časti a v časti smerujúcej na kopanice sa v intraviláne nenachádza občianska vybavenosť, ktorá by bola dostupná pre obyvateľov žijúcich v danej oblasti. V rámci nových rozvojových plôch by bolo vhodné navrhnuť zmiešané územie, alebo časť venovať občianskej vybavenosti. Z dôvodu nedostatku občianskej vybavenosti bolo navrhnuté územie, ktoré by mohlo byť transformované na zmiešané, alebo doplnené o novú občiansku vybavenosť. Predmetné územia nie sú centralizované z dôvodu rozťahanej štruktúry obci, ale sú navrhnuté v rozstupoch pozdĺž celej obce. Vzhľadom na to, že sa veľká časť extravilánu obce (s tým aj súvisiace vidiecke osídlenia) nachádza v chránenom území európskeho významu (NATURA 2000), alebo pri lesoch osobitného určenia nie je vhodné, aby boli dané vidiecke štruktúry v krajine podporované v zmysle rozvoja ďalších zastavených plôch. Majitelia nehnuteľností by však mali mať možnosť modernizovať a udržiavať svoje objekty v rámci ich existujúcej zastavenej plochy. Do niektorých drobných štruktúr vidieckeho osídlenia nie je zasahované limitami a keď niektoré aj do týchto území zasahujú tak s nižšou prioritou a preto je možné tieto osídlenia rozvíjať, no iba na základe vydania územného rozhodnutia, alebo na základe schválenej urbanistickej štúdie. Jedná sa najmä o usadlosti v severnej časti katastra. Toto územie má zároveň potenciál na realizáciu agroturizmu, príp. zriadenie fariem. V centrálnej pozícii obce sa nachádzajú tri menšie územia, ktoré by nemali byť zastavané. Okolie tajchov je navrhnuté tiež ako územie, ktoré nie je vhodné na výstavbu z dôvodu miery únosnosti, kde sa okolité územia okolo tajchov zatriedili do 3. stupňa únosnosti. Najlepšie je na tom dolný Hodrušský tajch, ktorý má väčšinu územia v 2. stupni únosnosti.

Ilija

Vzhľadom na zahustený stred obce, sú rozvojové plochy navrhnuté v krajných pozíciách intravilánu. Vo väčšine prípadov ide o plochy v rámci extravilánu, no na hranici intravilánu. Jedna plocha sa nachádza v intraviláne. Všetky rozvojové plochy sú navrhnuté ako zmiešané územia s dominantnou rodinnou zástavbou. V navrhovanom území určeného na základe návrhu ÚPN v prerokovaní (územie v extraviláne v severnej časti) je potrebné doplniť občiansku vybavenosť, nakoľko by v danom území nebola neskôr dostupná. Z dôvodu nedostatku občianskej vybavenosti bolo navrhnuté územie, ktoré by mohlo byť transformované na zmiešané, alebo doplnené o novú občiansku vybavenosť. Predmetné územie sa nachádza v centre obce, kde sa už nachádza existujúca občianska vybavenosť a takto by bolo centrum lepšie definované, ako je tomu v súčasnosti. Jedno územie by ešte mohlo byť transformované na zmiešané smerom na hrad Sitno. V severnej a južnej časti extravilánu obce sa nachádzajú vidiecke osídlenia, do ktorých nie je zasahované limitami a keď niektoré aj do týchto území zasahujú tak s nižšou prioritou

a preto je možné tieto osídlenia rozvíjať, no iba na základe vydania územného rozhodnutia, alebo na základe schválenej urbanistickej štúdie.

Podhorie

Obec má viacero území možných na rozvoj. V rámci štúdie boli vytypované tri lokality v intraviláne. Jedna v centre a dve v okrajových častiach – na severe a v juhovýchodnej časti. Všetky lokality sú zadefinované ako zmiešané územia s rodinnými domami a základnou občianskou vybavenosťou. Z dôvodu nedostatku občianskej vybavenosti boli navrhnuté dve územia, ktoré by mohli byť transformované na zmiešané, alebo doplnené o novú občiansku vybavenosť. Územia na seba nadväzujú a sú umiestnené na hlavnej kompozičnej osi obce. V rámci extravilánu sa v severnej časti nachádza jedna menšia usadlosť v ktorej neboli odpozorované limity, ktoré by ju mali radikálne stabilizovať. Vo východnej časti sa nachádza menšia usadlosť v chránenom území európskeho významu (NATURA 2000), kde nie je vhodné, aby bolo dané územie v krajine podporované v zmysle rozvoja ďalších zastavených plôch.

Repište

Obec má viacero území možných na rozvoj. Problémom v celom území však je, že je obec na stabilizovanom stupni svahovej deformácie, kde môže prísť v budúcnosti k degradácii pôdy. V rámci štúdie boli vytypované 3 plochy s rozptýlenou zástavbou v okrajových polohách s prevažnou funkciou rekreácia s možnosťou výstavby menších rodinných domov a dva športové areály. V rámci novej rozvojovej plochy smerom na Sklené Teplice by bolo vhodné navrhnuť zmiešané územie, alebo časť venovať občianskej vybavenosti. Z dôvodu nedostatku občianskej vybavenosti bolo navrhnuté v strede obce územie, ktoré by mohlo byť transformované na zmiešané, alebo doplnené o novú občiansku vybavenosť vďaka čomu by bolo centrum lepšie definované, ako je tomu v súčasnosti. Vzhľadom na to, že sa veľká časť extravilánu obce (s tým aj súvisiace vidiecke osídlenia, ktoré sú v blízkosti) nachádza v chránenom území európskeho významu (NATURA 2000), alebo pri lesoch osobitného určenia, alebo pri vodohospodárskom významnom toku, tak nie je vhodné, aby boli dané vidiecke štruktúry v krajine podporované v zmysle rozvoja ďalších zastavených plôch. Majitelia nehnuteľností by však mali mať možnosť modernizovať a udržiavať svoje objekty v rámci ich existujúcej zastavenej plochy. V južnej časti obce je jedna plocha s vidieckou usadlosťou, ktorá má potenciál na rozvoj, no nie radikálny z dôvodu limitov, ktoré sa nachádzajú v blízkosti.

Svätý Anton

Vzhľadom na zahustenú hlavnú kompozičnú os obci, sú rozvojové plochy navrhnuté v krajných pozíciách intravilánu. Všetky sú navrhnuté v extraviláne na hranici s intravilánom, tak aby dopĺňali pôdorysný tvar pôvodnej zástavby obce a zároveň doplnili navrhované plochy územného plánu. Územia sú navrhnuté ako zmiešané s prevažnou zástavbou rodinných

domov. V rámci novej rozvojovej plochy smerom na Banskú Štiavnicu, kde vznikla zástavba nových rodinných domov, by mala byť časť transformovaná na zmiešané územie, aby sa do tejto lokality dostala občianska vybavenosť. Daná obec má dostatok zastavanej plochy občianskej vybavenosti na obyvateľa a nie je potrebné zväčšovať plochy občianskej vybavenosti. Je potrebné ich dopĺňať iba v miestach kde nie je k nim dostatočná dostupnosť. Vzhľadom na to, že sa veľká časť extravilánu obce (s tým aj súvisiace vidiecke osídlenia, ktoré sú v blízkosti) nachádza v chránenom území európskeho významu (NATURA 2000), pri lesoch osobitného určenia, alebo v hydromelioračnom území, tak nie je vhodné, aby boli dané vidiecke štruktúry v krajine podporované v zmysle rozvoja ďalších zastavených plôch. Majitelia nehnuteľností by však mali mať možnosť modernizovať a udržiavať svoje objekty v rámci ich existujúcej zastavanej plochy. V západnej časti extravilánu sa javia dve územia s vidieckym osídlením na možný rozvoj, no bolo by potrebné posúdiť limity v danom území detailnejšou urbanistickou štúdiou.

Štiavnické Bane

Intravilán obce je v miestach so zástavbou nadmerne prehustený a dopravne komplikovaný. V rámci štúdie v danej obci neboli vytypované územia na rozvoj. Pri Richňavských tajchoch bolo vytypované jedno menšie územie na rozvoj rekreácie bez zástavby. Dané územie sa nachádza vo východnej časti. Všetky navrhované rozvojové plochy v územnom pláne boli konfrontované s posúdením únosnosti v danom území. Takmer všetky navrhované územia sa nachádzajú v 2. stupni únosnosti využívania krajiny. Dôvodom je ochranné pásmo pamiatkovej zóny čo je potrebné brať pri regulácii do úvahy aj spolu s ďalšími všetkými limitmi, ktoré sa v území nachádzajú. Problematická situácia sa javí v miestach okolo tajchov Vindšachta, Bakomi a Evička, kde je na základe hodnotenia únosnosti nutné vylúčiť návrhy s rozvojovými plochami a územie je potrebné stabilizovať. Dané mesto má dostatok zastavanej plochy občianskej vybavenosti na obyvateľa a nie je potrebné zväčšovať plochy občianskej vybavenosti. V rámci extravilánu sa v obci nachádza minimum plôch s usadlosťami. V severnej časti katastra sa nachádza pár objektov, ktoré sú umiestnené nevhodne z dôvodu kalvárie Horná Roveň a pingovým poliam. Okolie tajchov je navrhnuté ako územie, ktoré nie je vhodné na výstavbu z dôvodu miery únosnosti, kde sa okolité územia okolo tajchov zatriedili do 3. stupňa únosnosti. Jediné miesto ktoré by mohlo mať inú funkciu ako je tomu v súčasnosti a nachádza sa v 3. stupni únosnosti, je lúka medzi tajchami Vindšachta a Evička. V územnom pláne je navrhnuté dané miesto s možnosťou autokempingu, čo je z pohľadu únosnosti neadekvátna funkcia. Ako potenciál tohto územia sa javí skôr umiernennejšia funkcia ako je napr. plocha na stanovanie bez ďalšej infraštruktúry, nakoľko parkovanie sa nachádza neďaleko ako aj WC, sprchy, ktoré by mohli byť prístupné v penzióne cez cestu. Prípadne by mohla byť daná infraštruktúra pri penzióne dobudovaná. Časť územia pri Richňavských tajchoch sa nachádza v 2. stupni únosnosti.

Voznica

Obec Voznica je jedna z obcí s najvyšším potenciálom na rozvoj zo všetkých obcí / mesta v mikroregióne. Obec má viacero území možných na rozvoj v intraviláne obce. V miestach hlbokých záhrad, kde by mohla vzniknúť zástavba s pár rodinnými domami, alebo na periférii obce vo všetkých smeroch. V rámci štúdie bolo vytypovaných viacero lokalít na rozvoj. V západnej časti obce by bolo možné zrealizovať rodinnú zástavbu popri rieke Hron, mimo záplavového územia. Vo východnej časti obce je priestor na rodinnú zástavbu a rekreačnú zástavbu aj s občianskou vybavenosťou. Okolo jazera sa v súčasnosti nenachádzajú rekreačné plochy, ktoré by mohli vzniknúť na severnej strane bez zástavby – iba športoviská z dôvodu záplavového územia a na východnej strane záhrady s chatkami. Pozdĺž potoka Richnava sa vo východnej časti nachádzajú rodinné domy a rekreačné objekty, ktoré by mohli byť podporené ďalšími plochami na rekreáciu s občianskou vybavenosťou. V priečnej osi by tu mohla daná zóna komunikovať cez svah s existujúcou vidieckou usadlosťou. Vidiecka usadlosť má zároveň potenciál agroturizmu, alebo vybudovania menšej farmy. Vo východnej časti obce sa v intraviláne nenachádza občianska vybavenosť, ktorá by bola dostupná pre obyvateľov žijúcich v danej oblasti. Usadlosť sa nachádza v potenciálnej svahovej deformácii, no územie pod ňou je bez limitov a rozširovanie usadlosti do tejto strany by malo byť možné. V rámci novej rozvojovej plochy v tejto lokalite by bolo vhodné navrhnuť zmiešané územie, alebo časť venovať občianskej vybavenosti. Z dôvodu nedostatku občianskej vybavenosti bolo navrhnuté územie, ktoré by mohlo byť transformované na zmiešané, alebo doplnené o novú občiansku vybavenosť. Predmetné územia sú tri v centre obce. Dve sa nachádza v centre obce pozdĺž oboch brehov pretekajúceho potoku obcou a druhá smerom na juh, kde sa javí významná priečna kompozičná os. Tá by mohla byť posilnená okolo ihriska na danej kompozičnej osi ďalšou občianskou vybavenosťou. V rámci extravilánu sa v obci nachádza minimum plôch s usadlosťami. Smerom na obec Vysoká sa nachádza objekt, ktorý je v mieste, kde by nemala vznikať zástavba.

Vyhne

Vzhľadom na pozdĺžny charakter obce, kde je okolo hlavnej kompozičnej osi obec zahustená a zložitým terénnym danostiam v obci nie je veľa možných plôch na rozvoj. V území bolo vytypovaných pár menších lokalít na rozvoj. Všetky sa nachádzajú vo východnej časti obce. Dve s možnosťou zastavania rodinnými domami a dve rekreačnými objektami. Územia by však bolo potrebné preveriť z dôvodu zložitej morfológie terénu. V západnej a východnej časti sa v intraviláne nenachádza občianska vybavenosť, ktorá by bola dostupná pre obyvateľov žijúcich v danej oblasti. Ide o miesta, kde je zastavané územie v menších šírkach. V rámci týchto plôch preto nie sú navrhované nové rozvojové plochy, no bolo by vhodné aby sa dané územia transformovali na zmiešané územie, alebo boli časti venované občianskej vybavenosti. Z dôvodu nedostatku občianskej vybavenosti boli navrhnuté územia, ktoré by mohlo byť transformované na zmiešané, alebo doplnené o novú občiansku vybavenosť. Predmetné územia nie sú centralizované z dôvodu rozťahanej štruktúry obci, ale sú navrhnuté v rozostupoch pozdĺž obce.

Vzhľadom na to, že sa veľká časť extravilánu obce (s tým aj súvisiace vidiecke osídlenia) nachádza v chránenom území európskeho významu (NATURA 2000) s viacerými genofondovými lokalitami, alebo pri lesoch osobitného určenia nie je vhodné, aby boli dané vidiecke štruktúry v krajine podporované v zmysle rozvoja ďalších zastavených plôch. Majitelia nehnuteľností by však mali mať možnosť modernizovať a udržiavať svoje objekty v rámci ich existujúcej zastavenej plochy. Iba do jednej štruktúry vidieckeho osídlenia na severnej strane je zasahované limitami s nižšou prioritou a preto je možné tieto osídlenia rozvíjať, no iba na základe vydania územného rozhodnutia, alebo na základe schválenej urbanistickej štúdie. V západnej časti obce sa nachádza priemyselný areál bez možnosti rozvoja do strán, z dôvodu ďalšej zástavby v okolí a limitov ochrany prírody a krajiny v susedstve. V juhozápadnej časti obce je jedno územie, ktoré nie je vhodné na výstavbu na základe viacerých limitov, ktoré sa daného územia dotýkajú.

3. NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

3.1 Verejná hromadná doprava

3.1.1 Železničná doprava

- Predĺženie železničnej trati č. 154 od Banskej Štiavnice do Levíc. Predĺženie železničnej trate je návrhom predkladanej UŠ ako možný výhľad, ktorý by dopravne pomohol celému mikroregiónu a zlepšil by dostupnosť smerom na juh Slovenska. Návrh by bolo dobré zanalyzovať ďalšími štúdiami, dopravnými analýzami a vplyvu danej trate na životné prostredie.
- Vybudovanie železničnej zastávky v obci Svätý Anton.
- Obnova železničnej stanice v meste Banská Štiavnica.
- Obnova železničnej zastávky v obci Banská Belá.

3.1.2 Autobusová doprava

- Možnosť pridania zastávok VHD (verejnej hromadnej dopravy) v mikroregióne na zvýšenie pokrytia územia.
- Vybudovanie autobusovej stanice v meste Banská Štiavnica v blízkosti železničnej stanice – vytvorenie dopravného uzla.
- Zavedenie kyvadlovej dopravy na trase Svätý Anton – Banská Štiavnica – Štiavnické Bane – Počúvadlo.

3.2 Automobilová doprava

- Prehodnotenie plánu realizácie obchvatu mesta Banská Štiavnica.
- Výstavba miestnych ciest v jednotlivých obciach v rozvojových častiach.
- Prestavba križovatky na vstupe do Banskej Štiavnice v smere od Banskej Belej.
- Prestavba križovatky v smere na Počúvadlo od Štiavnických Baní.
- Prestavba križovatky v lokalite Červená studňa.

Plánovaný obchvat: mesta Banská Štiavnica:

- Variant A: odstránenie návrhu výstavby obchvatu zo strategických materiálov a zachovanie súčasného stavu.
- Variant B: odstránenie návrhu výstavby obchvatu zo strategických materiálov a úprava šírkového usporiadania cesty I/51 v obci Banská Belá – rozšírenie (potrebná demolácia existujúcich objektov).
- Variant C: odstránenie návrhu výstavby obchvatu zo strategických materiálov a zadefinovanie zákazu tranzitnej nákladnej dopravy cez obec Banská Belá (potrebné podložiť dopravným prieskumom).

- Variant D: zachovanie návrhu výstavby obchvatu na základe podkladov existujúcich strategických materiálov.
- Variant E: návrh nového umiestnenia obchvatu.

3.3 Cyklistická doprava

- Prepojenie obcí Banský Studenec – Svätý Anton – Štiavnické Bane.
- Prepojenie obce Podhorie s Banskou Štiavnicou.
- Predĺženie cyklotrás v meste Banská Štiavnica. Prepojenie mesta s lokalitou Červená studňa.
- Prepojenie obcí Podhorie a Močiar.
- Prepojenie obcí Voznica – Kopanice a napojenie sa na existujúcu cyklistickú sieť.
- Úprava vyústenia trailovej trate v lokalite Salamander (vyústenie trate mimo pozemnú cestu).
- Výstavba dobijacích staníc pre elektrické bicykle v turistických lokalitách a v meste Banská Štiavnica.
- Realizácia cyklistickej infraštruktúry (stojany na bicykle, značenie, informačné tabule, opravárenské sady) v blízkosti cyklistických tratí.

3.4 Statická doprava

- Vybudovanie hromadnej garáže v meste Banská Štiavnica – časť Drieňová.
- Vybudovanie nových alebo prestavba existujúcich parkovísk v lokalitách:
 - P1 Banská Štiavnica, Šobov
 - P2 Banský Studenec, Veľké Studenské jazero
 - P3 Banská Belá, Beliansky tajch
 - P4 Počúvadlo
 - P5 Veľké Richňavské jazero
 - P6 Banská Štiavnica, železničná stanica
 - P7 Banská Štiavnica, smer Svätý Anton
 - P8 Štiavnické Bane, spodok zjazdovky
 - P9 Horné Hodrušské jazero (využitie existujúcej plochy)

4. NÁVRH VEREJNÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

V rámci výkresu verejnej technickej vybavenosti mikroregiónu boli navrhnuté napojenia na existujúce a plánované siete pre všetky navrhované lokality v rámci urbanistickej štúdie. V prípade, že sa tam daná sieť nenachádzala bolo do územia vložený symbol „X“. Samotné dimenzie prípojok k navrhovaným plochám neboli určené. Uvažuje sa, že dimenzie budú navrhnuté v rámci územných plánov sídiel so zreteľom na možné zvyšovanie dimenzií a kapacít v existujúcich verejných rozvodoch. V rámci územných plánov sídiel je dôležité navrhnuť terénne úpravy dopravných, vodohospodárskych, energetických, telekomunikačných a ostatných stavieb inžinierskych sietí tak, aby nenarušili architektonický výraz jednotlivých pamiatkových objektov i pamiatkovej rezervácie Banská Štiavnica ako celku. Ďalej je potrebné pri riešení územia považovať za limity z hľadiska zariadení technického vybavenia ich ochranné a bezpečnostné pásma a rešpektovať ochranné pásmo I. a II. stupňa prírodných liečivých zdrojov v Sklených Tepliciach, na ktoré sa vzťahujú zákazy a obmedzenia činností legislatívy o prírodných liečivých vodách, liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách (k.ú. Repište).

4.1 Vodné hospodárstvo

V grafickej časti boli k navrhovaným plochám na rozvoj navrhnuté siete:

- Vodovod – prírodné potrubie
- Vodovodné potrubie

Prípadný návrh vodojemu, alebo nového vodného zdroja by mal byť predmetom územného plánu sídla.

V rámci územných plánov sídiel je potrebné:

- rezervovať priestor pre výhľadový hlavný prívod pitnej vody a súvisiace stavby pre jednotlivé oblasťné a skupinové vodovody Stredoslovenskej a Východoslovenskej vodárenskej sústavy
- Navrhnuť rozšírenie verejného vodovodu s cieľom kvantitatívne i kvalitatívne zásobovanie obyvateľstva obce pitnou vodou,
- v oblastiach, kde nie je vybudovaný verejný vodovod pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou je potrebné zabezpečiť vybudovanie verejného vodovodu za účelom zásobovania obyvateľov kvalitnou pitnou vodou, ide aj o rozvojové lokality mesta a obcí, kde je plánovaná bytová výstavba alebo výstavba rodinných domov
- dôsledné zabezpečovanie ochrany využívaných vodných zdrojov pitnej vody vyhlásenými a zriadenými pásmami hygienickej ochrany,
- pre využívané vodné zdroje, ktoré nemajú stanovené pásma hygienickej ochrany zabezpečovať túto ochranu stanovením pásiem hygienickej ochrany a stanovením zásad hospodárenia v týchto ochranných pásmach,

- rešpektovať vodárenský systém, ktorý zabezpečí zásobovanie pitnou vodou a navrhnuť dobudovanie obcí tak, aby mali samostatné vodovody s vlastnými vodnými zdrojmi ako sú: Dekýš, Ilija, Banský Studenec, Svätý Anton, Podhorie, Štiavnické Bane
- uvažovať prioritne s budovaním vodovodu z povrchových a podzemných zdrojov (Banská Štiavnica, časť Banky a Počúvadlianske jazero, Vyhne, Dekýš, Ilija, Svätý Anton)
- ponechať zásobovanie pitnou vodou – Pohronský skupinový vodovod (PSV) -Banská Štiavnica a Banská Belá,
- zohľadniť kapacitný potenciál jednotlivých vodných zdrojov diaľkovodu PSV (najmä minimálne výdatnosti) s rešpektovaním posúdenia možného navýšenia odberu vody v prípade existujúcich a výhľadových rozvojových území – Banská Štiavnica,
- rezervovať priestor pre výhľadové malé vodné nádrže, poldre a stavby súvisiace s ochranou pred povodňami a transformáciou povodňovej vlny podľa Plánov manažmentu povodí a schválených ÚPN obcí.

4.2 Odpadové hospodárstvo

V grafickej časti boli k navrhovaným plochám na rozvoj navrhnuté siete:

- Kanalizácia - jednotná
- Kanalizácia – splašková
- Kanalizácia dažďová

Prípadný návrh čističiek odpadových vôd (ČOV) by mal byť predmetom územného plánu sídla.

V rámci územných plánov sídiel je potrebné:

- navrhnuť splaškovú kanalizáciu a čistiareň odpadových vôd s cieľom predchádzať znečisteniu podzemných a povrchových vôd v území, mimo územie, kde existuje – Banský Studenec, Dekýš, Ilija, Voznica, Banská Štiavnica – Banky a Počúvadlianske jazero
- rozšírenie a dobudovanie verejnej kanalizácie formou splaškovej kanalizácie - stoková sieť a ČOV – Banská Štiavnica (vylúčenie vedenia starými banskými štôľňami, ak je to technicky a ekonomicky možné s dôrazom na pamiatkovú ochranu v danej lokalite) , Banská Belá, Podhorie, Svätý Anton, Štiavnické Bane,
- riešiť ekologickú likvidáciu splaškových odpadových vôd v lokalitách s nevyhovujúcou likvidáciou týchto vôd,
- riešiť zadržanie dažďových vôd v území len v krajnom prípade odvedenie dažďových vôd výlučne delenou kanalizáciou,
- dokončiť rozostavané čistiarne odpadových vôd,
- rezervovať priestor na výhľadové vybudovanie skupinových kanalizačných systémov,
- zabezpečiť vypúšťanie komunálnych odpadových vôd výstavbou verejnej kanalizácie s ČOV (prípadne iné vhodné spôsoby odvádzania komunálnych odpadových vôd)) v aglomeráciách od 2.000 - 10.000 ekvivalentných obyvateľov, ktoré nemajú vybudovanú verejnú kanalizáciu, a v aglomeráciách menších ako 2.000 EO, v ktorých je vybudovaná verejná kanalizácia bez

primeraného čistenia v súlade s platnou legislatívou, ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd.

4.3 Zásobovanie elektrickou energiou

V grafickej časti boli k navrhovaným plochám na rozvoj navrhnuté siete:

- Elektrické vedenie VN 22 kV – podzemné káblové
- Elektrické vedenie NN

Prípadný návrh trafostaníc a ďalších elektrických vedení vysokého napätia by mal byť predmetom územného plánu sídla.

V rámci územných plánov sídiel je potrebné:

- pri budovaní, plánovaní a rekonštruovaní nadzemného elektrického vedenia používať také technické riešenie, ktoré bráni usmrčovaniu vtákov podľa platnej legislatívy o ochrane prírody a krajiny.

4.4 Zásobovanie plynom

V grafickej časti boli k navrhovaným plochám na rozvoj navrhnuté siete:

- Strednotlakový plynovod (STL)

V rámci územných plánov sídiel je potrebné:

- pre územie zabezpečiť napojenie nových distribučných rozvodov na existujúce vyhovujúce rozvody plynu v blízkosti rozvojových funkčných plôch,
- prednostne využívať zemný plyn na zásobovanie lokalít teplom, s cieľom znížiť miestnu záťaž znečistenia ovzdušia - plynifikácia obcí: Ilija, Štiavnické Bane, Svätý Anton,
- rešpektovať VTL plynovod a jeho ochranné pásmo v dotknutom území,
- prednostne využívať zemný plyn na zásobovanie lokalít teplom, s cieľom znížiť miestnu záťaž znečistenia ovzdušia.

4.5 Telekomunikačné rozvody

V grafickej časti neboli k navrhovaným plochám na rozvoj navrhnuté siete telekomunikačných rozvodov. Prípadný návrh nových rozvodov by mal byť predmetom územného plánu sídla.

V rámci územných plánov sídiel je potrebné:

- počítať s dobudovaním optických prístupových sietí pre vyššie služby hlasovej komunikácie a nové služby ISDN a IN.

4.6 Obnoviteľné zdroje energie

V rámci územných plánov sídiel je potrebné:

- zmena palivovej základne energetických zdrojov na výrobu tepla a teplej vody v prospech využívania obnoviteľných zdrojov,
- neuvažovať so zásobovaním teplom z lokálnych zdrojov tepla na báze biomasy a zásobovanie teplom z lokálnych, objektových zdrojov tepla na báze fosílnych palív,
- ekologizovať výrobu a spotrebu tepla a podľa možností využívať miestne zdroje energie
- podporovať rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie (slnečnej, veternej a geotermálnej energie), ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike, s uprednostnením sídiel bez perspektívy zásobovania zemným plynom.

Návrh polôh fotovoltaických panelov voľných plochách – zásobovanie obcí obnoviteľným zdrojom energie.

V rámci urbanistickej štúdie boli navrhnuté polohy možného umiestňovania veľkých polí fotovoltaických panelov. Lokality boli vybraté v miestach, kde sa nenachádzajú významné limity a kde by sa minimalizoval vplyv na životné prostredie. Pri návrhu ich polôh sa zároveň sa rešpektovali chránené a charakteristické pohľady na krajinu. Fotovoltaické polia boli rozmiestnené tak, aby čo najefektívnejšie distribuovali elektrickú energiu do obcí / mesta a využívali južné orientácie svahov. Jedinou obcou, ktorá disponuje takýmto polom je Banská Belá, ktorá má toto pole zrealizované v západnej časti katastra.

Zároveň je potrebné uviesť, že je nutné uplatniť podmienky:

- Metodické usmernenie: Fotovoltaické systémy z hľadiska záujmov ochrany pamiatkového fondu
- Metodické usmernenie k posudzovaniu zámerov umiestňovania fotovoltaických a iných solárnych systémov na kultúrnych pamiatkach, v pamiatkovo chránených územiach, v ochranných pásmach kultúrnych pamiatok a pamiatkovo chránených území a na archeologických náleziskách; Pamiatkový úrad SR, 2003):

A. Národné kultúrne pamiatky a pamiatkové územia (pamiatkové rezervácie a pamiatkové zóny)

1. Všeobecne je potrebné považovať umiestnenie FVZ a FVE na národných kultúrnych pamiatkach a v pamiatkových územiach za neprípustné.

2. Výnimky sú prípustné iba v odôvodnených prípadoch:

a) V prípade rozsiahlych pamiatkových zón vo vybraných regulačných blokoch (sektoroch) je osadenie FVZ prípustné s výnimkami uvedenými v bode B. odsek 2., a za podmienok uvedených v bode B. odsek 3. Umiestnenie a rozsah regulačných blokov určí príslušný krajský pamiatkový úrad.

b) V prípade systémov integrovaných (strešných krytín, napr. škridiel, či ich napodobení,

tenkovrstvových inštalácií a pod.). Ich umiestnenie posudzuje príslušný krajský pamiatkový úrad individuálne.

c) V prípade systémov transparentných alebo semitransparentných (priehľadných luminiscenčných solárnych koncentrátorov, ktoré sú súčasťou sklenených výplní rôzneho účelu a veľkosti). Ich umiestnenie posudzuje príslušný krajský pamiatkový úrad individuálne.

d) V prípade stavieb s plochou strechou, kedy FVZ spĺňajú kumulatívne všetky požiadavky: strešná krytina nie je predmetom ochrany, panely sú umiestnené horizontálne, v rovine strechy, resp. môžu mať mierny sklon, aby neprečnievali cez atiku, a plocha strechy nie je súčasťou charakteristických pohľadov z vyšších stanovísk, vyhliadkových veží a budov.

e) V prípade mestského mobiliáru, ak FVZ nahrádzajú časť stavby alebo zariadenia (parkomaty, zastávky MHD), a tieto sú koncepčným zámerom priemyselného dizajnu

f) FVZ nevyhnutným spôsobom slúžia na záchranu predmetnej kultúrnej pamiatky, resp. nehnuteľnosti v pamiatkovom území, (napr. na napájanie zariadení, určených na temperovanie, nútené vetranie neobývaných priestorov, priestorov v havarijnom stave, a pod.)

g) Na miestach, kde nie je možný iný zdroj energie, (napr. hradné ruiny, vysokohorské chaty, útulne, špecifické zariadenia mimo obývaných oblastí).

h) Technické zariadenia, ktoré nie sú stavbou (posudzujú sa podľa § 30 odseku 3 pamiatkového zákona). Ide o drobné, doplnkové systémy, ktoré nie sú súčasťou TZB. Neslúžia na výrobu primárnej energie, ale produkujú iba nižšie napätie. Používajú sa pre napájanie prístrojov, prevádzku parkomatov, monitorovacích a meracích zariadení, podsvietenie vitrín, oznamov, orientačného osvetlenia, a pod..

i) Na kultúrnych pamiatkach a v pamiatkových územiach počas výnimočných situácií, pre ochranu života a zdravia ľudí a zvierat a na nevyhnutnú dobu.

j) Počas prác na pamiatkových obnovách a na úpravách nehnuteľností v pamiatkových územiach – do termínu ukončenia týchto prác.

k) V platných zásadách pre individuálne pamiatkové územia môžu byť určené ďalšie výnimky.

B. Ochranné pásma kultúrnych pamiatok a pamiatkových území

1. Všeobecne je potrebné považovať umiestnenie FVS v ochranných pásmach za podmienene príпустné.

2. Nepříпустné osadenie FVZ je v týchto prípadoch:

a) V prípade bezprostredného okolia národných kultúrnych pamiatok, t. j. v okruhu 10 m;

b) V prípadoch, ak si FVZ vyžaduje samostatnú konštrukciu mimo obrysu existujúcej stavby.

c) Ak sa nachádza v charakteristických pohľadoch na národnú kultúrnu pamiatku alebo na pamiatkové územie (FVZ pre stavebné povolenie).

3. Umiestňovanie FVE je v ochranných pásmach podmienene príпустné za podmienky:

a) Fotovoltické panely umiestňovať mimo definovaných chránených pohľadov, v územiach s už narušenou historickou urbanistickou/krajinnou štruktúrou, preferovať situovanie mimo vizuálne exponovaných plôch alebo na plochách existujúcich výrobných areálov;

b) Uplatňovať opatrenia, obmedzujúce ich viditeľnosť, resp. zmierňujúce narušenie krajinného rázu (vysadenie izolačnej zelene, nátery konštrukcií v prírodných, nekontrastných farebných

odtieňoch);

c) Rešpektovať územné plány obcí a FVE umiestňovať len na územiach, ktoré sú z funkčného hľadiska označené ako výrobné územia (nezaberať napr. poľnohospodársku pôdu);

d) Inštaláciu podporných konštrukcií fotovoltických panelov vykonať bez pevného spojenia so zemou – zemnoskrutkovými kotvami, pri likvidácii zariadenia v budúcnosti odstrániť všetky časti stavby a plochu revitalizovať;

e) Zabezpečiť pravidelnú údržbu trávnatých plôch v okolí fotovoltických elektrární aby sa predišlo vzniku ruderálnych porastov.

C. Územia svetového kultúrneho dedičstva (SKD)

1. V území lokalít svetového dedičstva UNESCO všeobecne platia rovnaké pravidlá, ako v prípade individuálnych kultúrnych pamiatok a pamiatkových území.

2. Na územiach ochranných pásiem lokalít svetového kultúrneho dedičstva UNESCO je výstavba FVE prípustná iba v existujúcich výrobných zónach (podľa platného územného plánu). Zmena funkčného využitia územia ochranného pásma SKD z nevýrobnej na výrobnú za účelom umiestnenia FVE je neprípustná.

D. Archeologické dedičstvo

1. Pri umiestňovaní FVE je stavebník povinný už v štádiu prípravy realizácie každého takéhoto zariadenia vopred, pred územným a stavebným konaním, požiadať príslušný Krajský pamiatkový úrad o záväzné stanovisko. Ak je na mieste stavby predpoklad výskytu archeologických nálezov, krajský pamiatkový úrad určí vydaním rozhodnutia podmienky vykonania záchranného archeologického výskumu.

2. V prípade zistenia hodnotných nehnuteľných archeologických nálezov príslušný krajský pamiatkový úrad rozhodne o ďalšom postupe.

Návrh umiestnenia fotovoltických polí:

- v obci Voznica je navrhnuté fotovoltické pole vo východnej časti územia za vidieckou usadlosťou.
- v obci Hodruša – Hámre v katastri Dolné Hámre je navrhnuté fotovoltické pole v severnej časti územia v lokalite s vidieckou zástavbou. V katastrálnom území Kopanice v rovnakej obci je vytipované ďalšie miesto medzi časťou Kopanice a Baňa.
- v obci Dekýš sú možné dve polohy umiestnenia fotovoltických polí. Jedno sa nachádza v strede obce oproti priemyselnému areálu a druhé v južnejšej časti obce kde je aj potenciál výstavby rodinných domov a rekreačných objektov.
- v obci Ilija je navrhnuté fotovoltické pole v severnej časti katastra nad vidieckou usadlosťou.
- v obci Svätý Anton sú možné dve polohy umiestnenia fotovoltických polí. Obi dve sa nachádzajú v západnej časti katastra. Jedno severnejšie a jedno južnejšie ďalej od intravilánu. Dôvodom sú chránené / charakteristické pohľady a limity v území.
- obec Banský Studenec má vytipované miesto na umiestnenie fotovoltických polí v západnej časti za plánovanou zástavbou.

- obec Podhorie má vytipované jediné miesto na osadenie týchto polí. Je to v severnej časti za hranicou intravilánu.
- obec Repište má vytipované jedno miesto na umiestnenie fotovoltických polí. Je to na hranici riešeného územia na pomedzí dvoch katastrov Repište a Sklených Teplíc v severovýchodnej časti katastra Repište.
- mesto Banská Štiavnica má vytipované miesto osadenia fotovoltických polí v južnej časti v mestskej zóne Štefultov, smerom na obec Ilija.

Pre obec Štiavnické Bane a Vyhne nebolo možné určiť väčšiu plochu na zriadenie fotovoltických polí.

5. NÁVRH VODOHOSPODÁRSKEHO VYUŽÍVANIA

Zlepšenie prevádzkyschopnosti banskoštiavnickej vodohospodárskej sústavy znamená aj nový potenciál jej využívania.

Rámcové potenciály podľa sústav tajchov:

- Sústava Veľká a Malá Richňava, Počúvadlo, Bakomi, Windšachta, Evička – nadlepšovanie prietokov, klimatická zmena, ekológia toku Štiavnica, odbery vody pre obyvateľstvo.
- Sústava Rozgrund – vodárenská nádrž, nadlepšovanie prietokov, klimatická zmena, ekológia Vyhnianskeho toku.
- Sústava Beliansky tajch - nadlepšovanie prietokov, klimatická zmena, ekológia Belianskeho toku.
- Sústava Veľký a Malý Kolpašský tajch - nadlepšovanie prietokov, klimatická zmena, ekológia Jesenice, ochrana pred povodňami.

5.1 Návrhy na zlepšenie stavu tajchov a ich príľahlého okolia

Vybrané zberné a náhonné jarky boli vybraté na základe ich stále zachovalému stavu, ktorý ich predurčuje na obnovenie a záchranu týchto technických pamiatok zo zoznamu UNESCO. Boli vybraté aj také zberné jarky, v ktorých sa naskytá možnosť komplexnej obnovy s cieľom ich využitia do budúcnosti v prospech tajchov a obyvateľov žijúcich pod nimi v čase klimatickej zmeny.

Veľká Vodárenská

Navrhujeme v okolí tajchu vyhlásenie území, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a nezasahovať do autentického prostredia tajchu žiadnou nevhodnou stavbou, alebo iným rušivým prvkom, ako sú napríklad rôzne rekreačné objekty (móla, lávky, pláže, bufety...), ktoré by mohli narušiť prostredie NKP. Navrhujeme vypracovanie kategorizačného posudku a takýmto spôsobom aktualizovať kategóriu vodnej stavby.

Malá Vodárenská

Navrhujeme odťažiť sediment z nádrže tajchu a tajch využívať a prevádzkovať tak ako doposiaľ. Navrhujeme odstrániť rušivý prvok – ohnisko z hrádze tajchu. Navrhujeme v okolí tajchu vyhlásenie území, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a nezasahovať do autentického prostredia tajchu žiadnou nevhodnou stavbou, alebo iným rušivým prvkom, ako sú napríklad rôzne rekreačné objekty (móla, lávky, pláže, bufety...), ktoré by mohli narušiť prostredie NKP.

Červená studňa

Navrhujeme zrekonštruovať hrádzu tajchu – utesniť teleso hrádze a znovu do nádrže tajchu priviesť vodu. Navrhujeme v okolí tajchu vyhlásenie území, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a nezasahovať do autentického prostredia tajchu žiadnou nevhodnou stavbou, alebo iným rušivým

prvkom, ako sú napríklad rôzne rekreačné objekty (móla, lávky, pláže, bufety...), ktoré by mohli narušiť prostredie NKP.

Ottergrund

Navrhujeme obnoviť funkčnosť dnových výpustov tajchu a výpočtom preveriť kapacitu bezpečnostného priepadu, prípadne rozšíriť priepadovú hranu bezpečnostného priepadu podľa výsledkov výpočtov návrhovej povodňovej vlny. Ďalej navrhujeme v okolí tajchu vyhlásenie území, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a nezasahovať do autentického prostredia tajchu žiadnou nevhodnou stavbou, alebo iným rušivým prvkom, ako sú napríklad rôzne rekreačné objekty (móla, lávky, pláže, bufety...), ktoré by mohli narušiť prostredie tajchu. Návrh na vyhlásenie tajchu ako NKP bol podaný v roku 2018.

Klinger

Navrhujeme obnoviť funkciu dnových výpustov, aby bola bezproblémová. Vymeniť porušené potrubie v štôlni dnových výpustov tajchu s dostatočnou kapacitou a osadiť od vyústenia potrubia dnových výpustov veľkokapacitné potrubie, ktoré nahradí chýbajúce odpadové koryto pod vodnou stavbou. Odpadové potrubie navrhujeme nadimenzovať na 100 ročný prietok, aby bezpečne odvieďalo aj povodňový prietok cez obytnú časť pod tajchom. Ďalej navrhujeme v okolí tajchu vyhlásenie územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a nezasahovať do autentického prostredia tajchu žiadnou nevhodnou stavbou, alebo iným rušivým prvkom, ako sú napríklad rôzne rekreačné objekty (móla, lávky, pláže, bufety...), ktoré by mohli narušiť prostredie NKP. Navrhujeme vypracovanie kategorizačného posudku a takýmto spôsobom aktualizovať kategóriu vodnej stavby.

Komorovské tajchy

Navrhujeme odťažiť sediment z hornej nádrže, ktorá je v súčasnosti na pokraji zaniknutia. Po odstránení sedimentu navrhujeme tajchom ponechať súčasný vzhľad a účel. Ďalej navrhujeme v okolí tajchu vyhlásenie území, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a nezasahovať do autentického prostredia tajchu žiadnou nevhodnou stavbou, alebo iným rušivým prvkom, ako sú napríklad rôzne rekreačné objekty (móla, lávky, pláže, bufety...), ktoré by mohli narušiť prostredie tajchov. Navrhujeme vyhlásenie tajchov za NKP.

Evička

Navrhujeme v okolí tajchu vyhlásenie územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a nezasahovať do autentického prostredia tajchu žiadnou nevhodnou stavbou, alebo iným rušivým prvkom, ako sú napríklad rôzne rekreačné objekty (móla, lávky, pláže, bufety...), ktoré by mohli narušiť prostredie NKP. Navrhujeme vyriešiť situáciu odkanalizovania nehnuteľností situovaných nad nádržou, aby odpadová voda nevnikala a neznečisťovala nádrž tajchu. Navrhujeme vypracovanie kategorizačného posudku a takýmto spôsobom aktualizovať kategóriu vodných stavieb v Štefultovskej doline.

Veľká Windšachta

Navrhujeme v okolí tajchu vyhlásenie územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a nezasahovať do autentického prostredia tajchu žiadnou nevhodnou stavbou, alebo iným rušivým prvkom, ako sú napríklad rôzne rekreačné objekty (móla, lávky, pláže, bufety...), ktoré by mohli narušiť prostredie NKP. Navrhujeme vyriešiť situáciu odkanalizovania nehnuteľností situovaných nad nádržou, aby odpadová voda nevnikala a neznečisťovala nádrž tajchu. Navrhujeme obmedziť fanatické rybárstvo a znečisťovanie nádrže rybím krmivom. Navrhujeme vypracovanie kategorizačného posudku a takýmto spôsobom aktualizovať kategóriu vodných stavieb v Štefultovskej doline. Odporúčame zrušiť všetky nelegálne ohniská v blízkosti tajchu.

Bakomi

Navrhujeme v okolí tajchu vyhlásenie stavebnej území, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a nezasahovať do autentického prostredia tajchu žiadnou nevhodnou stavbou, alebo iným rušivým prvkom, ako sú napríklad rôzne rekreačné objekty (móla, lávky, pláže, bufety...), ktoré by mohli narušiť prostredie NKP. Navrhujeme zrušiť nelegálne ohniská v blízkosti tajchu. Navrhujeme vypracovanie kategorizačného posudku a takýmto spôsobom aktualizovať kategóriu vodných stavieb v Štefultovskej doline. Nad tajchom sú rozparcelované pozemky na rekreačnú výstavbu, ktorá by zásadným vplyvom ohrozila autentické prostredie tajchu, preto navrhujeme maximálne posilnenie stavebnej území, ktoré nie sú vhodné na výstavbu nad tajchom.

Veľká a Malá Richňava

Navrhujeme v okolí tajchov vyhlásenie územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a nerozširovať rekreačnú výstavbu v okolí tajchov. Ďalej navrhujeme nezasahovať do prostredia tajchov rušivými prvkami, ako sú napríklad rôzne rekreačné objekty (móla, lávky, pláže, bufety...), ktoré by mohli narušiť už tak porušené prostredie NKP. Odporúčame preveriť či rekreačná oblasť, rekreačné zariadenia sú dostatočne odkanalizované a či odpadové vody z tejto oblasti neovplyvňujú kvalitu vody v nádržiach tajchov.

Krechsengrund

Navrhujeme v okolí tajchu vyhlásenie územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a nerozširovanie rekreačnej výstavby v okolí tajchu. Ďalej navrhujeme nezasahovať do prostredia tajchu rušivým prvkom, ako sú napríklad rôzne rekreačné objekty (móla, lávky, pláže, bufety...), ktoré by mohli narušiť prostredie NKP. Tajch navrhujeme udržiavať v súčasnom stave. Ak sa ukáže potreba odťaženia sedimentov z nádrže, odporúčame zrealizovať tento proces.

Počúvadlianský tajch

Odporúčame komplexnú rekonštrukciu tajchu pozostávajúcu z vybudovania – obnovenia dnového výpustu na hlavnej hrádzi. Navrhujeme komplexnú rekonštrukciu odberného objektu, ktorý je v súčasnosti nefunkčný. Navrhujeme rekonštrukciu troch najproblematickejších hrádzí tajchu, a to hlavnej a dvoch vedľajších, ktoré majú problémy s priesakom. Navrhujeme dosypať a vysypávať časť vzdušnej päty vedľajšej hrádze pri hoteli Topky. Navrhujeme v okolí tajchu vyhlásenie

územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a nezasahovať do autentického prostredia tajchu žiadnou nevhodnou stavbou, alebo iným rušivým prvkom, ako sú napríklad rôzne rekreačné objekty (móla, lávky, pláže, bufety...), ktoré by mohli narušiť prostredie NKP. Odporúčame zrušiť všetky nelegálne ohniská v blízkosti tajchu.

Dolný Michalštôlniansky tajch

Navrhujeme odťažiť sediment z nádrže tajchu a tajch využívať a prevádzkovať tak ako doposiaľ. Navrhujeme vyhlásenie tajchu za NKP.

Beliansky tajch

Navrhujeme v okolí tajchu vyhlásenie stavebnej území, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a nerozširovanie rekreačnej výstavby v okolí tajchov. Ďalej navrhujeme nezasahovať do prostredia tajchu rušivým prvkom, ako sú napríklad rôzne rekreačné objekty (móla, lávky, pláže, bufety...), ktoré by mohli narušiť už tak porušené prostredie NKP. Navrhujeme odstrániť všetky ohniská z okolia tajchu a preveriť, či sú nehnuteľnosti nad nádržou dostatočne odkanalizované, aby splaškové vody z nehnuteľností neprúdili do nádrže tajchu.

Halčiansky tajch

Navrhujeme vykonať komplexnú rekonštrukciu tajchu a jeho objektov.

Navrhujeme sanovať zosunutý vzdušný svah hrádze, obnoviť dnový výpust a potrubie dnových výpustov tajchu. Navrhujeme odstrániť všetky cudzie a nežiaduce objekty v telese hrádze a tieto miesta utesniť zhutnenou zeminou. Navrhujeme zrekonštruovať bezpečnostný priepad a sklz bezpečnostného priepadu. Navrhujeme odťaženie sedimentu z nádrže tajchu. Navrhujeme vybudovať odpadové koryto pod tajchom, alebo ho nahradiť veľkokapacitným odpadovým potrubím a zaústiť ho do toku. Ďalej navrhujeme nezasahovať do prostredia tajchu rušivým prvkom, ako sú napríklad rôzne rekreačné objekty (móla, lávky, pláže, bufety...), ktoré by mohli narušiť prostredie NKP.

Horný Hodrušský tajch

Navrhujeme sanovať vzdušný svah tajchu, jeho lokálne zosuvy. Navrhujeme upraviť sklz bezpečnostného priepadu tak, aby pretekajúca voda sa nedostávala mimo sklz a prúdila výhradne v sklze bezpečnostného priepadu. Navrhujeme dobudovať ukončenie sklzu bezpečnostného priepadu s bezpečným zaústením do údolia pod tajchom. Navrhujeme v okolí tajchu vyhlásenie území, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a nerozširovanie rekreačnej výstavby v okolí tajchov. Ďalej navrhujeme nezasahovať do prostredia tajchu rušivým prvkom, ako sú napríklad rôzne rekreačné objekty (móla, lávky, pláže, bufety...), ktoré by mohli narušiť už porušené prostredie tajchu. Navrhujeme vyhlásenie tajchu za NKP.

Dolný Hodrušský tajch

Navrhujeme v okolí tajchu vyhlásenie území, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a nezasahovať do autentického prostredia tajchu žiadnou nevhodnou stavbou, alebo iným rušivým prvkom, ako sú napríklad rôzne rekreačné objekty (móla, lávky, pláže, bufety...), ktoré by mohli narušiť prostredie NKP.

Brennerský tajch

Navrhujeme komplexnú rekonštrukciu tajchu a uvedenie tajchu do opätovnej prevádzky. Rekonštrukcia by mala pozostávať z odstránenia stromov v nádrži, z vyčistenia nádrže od sedimentov, z prečistenia potrubia dnového výpustu, z osadenia dnových výpustov, z osadenia funkčného objektu na korune hrádze – mnícha, z vybudovania bezpečnostného priepadu, z vybudovania odpadového koryta od bezpečnostného priepadu a od dnových výpustov. Ďalej navrhujeme s tajchom zaobchádzať ako s NKP a hrádzu nevyužívať ako pole či skladisko dreva.

Moderštôlniansky tajch

Navrhujeme v okolí tajchu vyhlásenie území, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a nezasahovať do autentického prostredia tajchu žiadnou nevhodnou stavbou, alebo iným rušivým prvkom, ako sú napríklad rôzne rekreačné objekty (móla, lávky, pláže, bufety...), ktoré by mohli narušiť už tak porušené prostredie tajchu. Navrhujeme zrušiť nelegálne ohniská v blízkosti tajchu. Navrhujeme vyhlásenie tajchu za NKP. Odporúčame preveriť, či sú nehnuteľnosti nad nádržou dostatočne odkanalizované a splaškové vody neovplyvňujú kvalitu vody v nádrži tajchu. Navrhujeme vyčistiť nádrž od nadmerného sedimentu.

Rozgrund

Bez návrhu opatrení, tajch je dostatočne chránený.

Bančiansky tajch

Navrhujeme v okolí tajchu vyhlásenie území, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a nezasahovať do autentického prostredia tajchu žiadnou nevhodnou stavbou, alebo iným rušivým prvkom, ako sú napríklad rôzne rekreačné objekty (móla, lávky, pláže, bufety...), ktoré by mohli narušiť prostredie NKP.

Veľký a Malý Kolpašský tajch

Navrhujeme v okolí tajchu vyhlásenie území, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a nezasahovať do prostredia tajchov žiadnou nevhodnou stavbou, alebo iným rušivým prvkom, ako sú napríklad rôzne rekreačné objekty (móla, lávky, pláže, bufety...), ktoré by mohli narušiť už tak porušené prostredie NKP. Navrhujeme vypracovanie kategorizačného posudku a takýmto spôsobom aktualizovať kategóriu vodných stavieb. Odporúčame preveriť, či rekreačná oblasť a jej rekreačné zariadenia sú dostatočne odkanalizované a či odpadové vody z tejto oblasti neovplyvňujú kvalitu vody v nádržiach tajchov.

Štampoch

Navrhujeme obnoviť uzáver dnového výpustu, manipuláciu s týmto uzáverom, obnoviť potrubie dnového výpustu, zrekonštruovať betóny bezpečnostného priepadu a odstrániť sedimenty z nádrže tajchu. Navrhujeme vyhlásenie tajchu za NKP.

Poznámka:

Územia, ktoré nie sú vhodné na zástavbu v okolí tajchov by mali byť regulované na základe navrhovaného ochranného pásma, ktoré by malo byť ošetrené v Pamiatkovom zákone resp. v zákone o vodách a by bolo aplikované do ÚPN obcí a miest. Ďalšou alternatívou redukcie zástavby v okolí tajchov je tvrdšia regulácia v ich okolí, ktorá sa môže pretaviť do regulačných listov na základe poznatkov z danej urbanistickej štúdie.

5.2 Návrhy na zlepšenie stavu zberných a náhonných jarkov a ich príslušného okolia

Tajch Červená studňa

- **Severný Klingerštôlniansky** – Navrhujeme v okolí jarku vyhlásenie územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu.

Tajch Ottergrund

- **Ottergrundský I** – Navrhujeme v okolí jarku vyhlásenie územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu, nakoľko sa nachádza v extraviláne Mesta Banská Štiavnica.
- **Ottergrundský II** – Navrhujeme v okolí jarku vyhlásenie územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu, nakoľko sa nachádza v extraviláne Mesta Banská Štiavnica.
- **Šmintorínštôlniansky** – Navrhujeme v okolí jarku vyhlásenie územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu, nakoľko sa nachádza v extraviláne Mesta Banská Štiavnica.

Tajch Klinger

- **Horný** – Navrhujeme v okolí jarku vyhlásenie územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu, nakoľko sa nachádza v extraviláne Mesta Banská Štiavnica resp. obce Štiavnické Bane.
- **Klingerštôlniansky** – Navrhujeme v okolí jarku vyhlásenie územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu, nakoľko sa nachádza v extraviláne a intraviláne Mesta Banská Štiavnica resp. obce Štiavnické Bane a je NKP.
- **Maximiliánšachtovský a Žigmundšachtovský** – Oba jarky sú vyhlásené ako NKP. Navrhujeme rešpektovať ochranné pásmo NKP a nezasahovať do prostredia tajchu a vodnej štôlne.

Tajch Evička

- **Horný a Dolný Magdalénašachtovský** – Obnova jarku v súčasnosti nemá hospodársky ani historický význam.
- **Maximiliánšachtovský** – Navrhujeme do jarku a okolia nezasahovať a jarok zachovať vzhľadom na jeho historickú hodnotu a jedinečnosť. Navrhujeme v okolí jarku vyhlásenie územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a to zo strany Štiavnických Baní aj Štefultova.

- **Hlavný** – Navrhujeme v okolí počiatočnej časti jarku vyhlásenie územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu a zachovať z historického hľadiska aspoň poslednú zachovanú časť jarku, ktorá je vyhlásená za NKP.
- **Široký** – Navrhujeme v okolí jarku vyhlásenie územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu, obmedzenie ťažby a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Obnova jarku má hospodársky a historický význam.

Tajch Bakomi

- **Krechsengrundský** – V súčasnosti obnova jarku nemá historický ani hospodársky význam.
- **Bakomský** – Navrhujeme v okolí jarku a nad jarkom vyhlásenie územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu, obmedzenie ťažby a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Obnova jarku má hospodársky a historický význam.

Veľká a Malá Richňava

- **Hornodekýšsky** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku a nad jarkom po hrebeň, obmedzenie ťažby a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Obnova jarku má hospodársky a historický význam.
- **Hornosiglisbergský** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku, obmedzenie ťažby a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Obnova jarku má hospodársky a historický význam.
- **Hornohodrušský** – V súčasnosti obnova jarku nemá historický ani hospodársky význam.
- **Dolnohodrušský** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku, obmedzenie ťažby a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Obnova jarku má hospodársky a historický význam.
- **Špicbergský** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku, obmedzenie ťažby a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Obnova jarku má hospodársky a historický význam.
- **Hornokopanický** – Najmä v intraviláne obce Štiavnické Bane, kde výstavbou rekreačných zariadení po stranách jarku dochádza k porušeniu koryta jarku zásypmi napr. na parkovacie, alebo prístupové plochy, navrhujeme dostatočné sprietočnenie koryta jarku v problematických miestach. Ďalej navrhujeme vyhlásenie územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku, obmedzenie ťažby a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Obnova jarku má hospodársky a historický význam.
- **Hlavný Richňavský** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku.
- **Dolnovysocký** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Takisto navrhujeme nerozširovať intravilán obce Štiavnické Bane smerom k jarku, alebo pod jarkom. Obnova jarku má hospodársky a historický význam.
- **Dolnokopanický** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Takisto navrhujeme nerozširovať intravilán obce Štiavnické Bane smerom k jarku, alebo pod jarkom. Obnova jarku má hospodársky a historický význam.

- **Hornovysocký** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku a nad jarkom po hrebeň, obmedzenie ťažby a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Takisto navrhujeme nerozširovať intravilán obce Štiavnické Bane smerom k jarku. Obnova jarku má hospodársky a historický význam.
- **Köningsegšachtovský** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v priestore medzi jarkom a Hornosiglisbergským jarkom, ktorý sa nachádza o niekoľko metrov vyššie.

Počúvadlianský tajch

- **Schörlindenský** – Jarok je zlikvidovaný, úpravy sa preto nenavrhujú. Zabezpečenie pamäťovej stopy prítomnosti jarku v krajine chodníkom v jeho trase je dostatočným opatrením.
- **Tatársky** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku, obmedzenie ťažby a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Navrhujeme dostatočné sprietočnenie koryta jarku v počiatkovej časti, kde došlo k novodobým zásahom. Obnova jarku má hospodársky a historický význam.
- **Hornopočúvadlianský** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí počiatkovej časti jarku (Teplý potok – Počúvadlo), obmedzenie ťažby na tomto úseku a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Obnova jarku má hospodársky a historický význam.
- **Dolnopočúvadlianský** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku, najmä v oblasti Krížna, kde už prebieha stavebná aktivita. Navrhujeme obmedzenie ťažby v okolí jarku a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Obnova jarku má hospodársky a historický význam.
- **Collorado** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku, obmedzenie ťažby a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku.
- **Počúvadlianský** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku, obmedzenie ťažby a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Obnova jarku má hospodársky, turisticko-prezentačný a historický význam.
- **Hornositnianský** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by v budúcnosti zamedzila obnove jarku.
- **Dolnodekýšsky** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku, obmedzenie ťažby a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Obnova jarku má hospodársky a historický význam.

Beliansky tajch

- **Beliansky I** – Navrhujeme rešpektovať ochranné pásmo NKP, vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Obnova jarku má hospodársky a historický význam.
- **Beliansky II** – Navrhujeme rešpektovať ochranné pásmo NKP.

Halčiansky tajch

- **Halčiansky** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí zachovanej časti jarku a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku.

Horný Hodrušský tajch

- **Michalšachtovský** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí koncovej časti jarku a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku.
- **Lillšachtovský** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku.

Moderštôlniansky tajch

- **Moderštôlniansky** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí koncovej časti jarku, obmedzenie ťažby a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku.
- **Základný** – Pripomienku prítomnosti jarku v krajine je možné zabezpečiť napr. turistickým chodníkom v jeho trase.

Rozgrund

- **Schölingenský** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku, obmedzenie ťažby a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Obnova jarku má hospodársky a historický význam.
- **Rozgrundský** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu, obmedzenie ťažby v okolí jarku a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Obnova jarku má hospodársky a historický význam.
- **Horný Hofferštôlniansky** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Obnova jarku má hospodársky význam.
- **Dolný Hofferštôlniansky** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Obnova jarku má hospodársky význam.

Veľký a Malý Kolpašský tajch

- **Hornokolpašský** – Jarok je NKP. Navrhujeme rešpektovať ochranné pásmo NKP, vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku. Obnova jarku má hospodársky význam.
- **Dolnokolpašský** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku, najmä v blízkosti Malého Kolpašského tajchu.
- **Hlavný Kolpašský** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí jarku, obmedzenie ťažby a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku.
- **Kolpašský náhonný** – Navrhujeme vyhlásiť územia, ktoré nie sú vhodné na výstavbu v okolí oboch častí jarku a zákaz akejkoľvek aktivity, ktorá by zhoršila súčasný technický stav jarku.

6. OCHRANA KULTÚRNYCH HODNÔT LOKALITY UNESCO

Riešené územie pokrýva od roku 1993 Lokalita *Banská Štiavnica a technické pamiatky okolia*. Zapísaná na Zoznam Svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Súčasná úroveň ochrany hodnôt, ktoré boli podnetom na zápis územia do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO, nie je dostatočná.

Práve územnoplánovacie nástroje môžu spresniť komplexnú pamiatkovú ochranu - limitovaním nežiaducich nových zásahov voči dochovaným objektom, prvkom a javom v krajine tam, kde samotný status lokality UNESCO neposkytuje dostatočnú ochranu. Súčasťou urbanistickej štúdie preto je spresnenie vymedzenia ochrany nehnuteľných pamiatok a ochrany krajiny.

Pri spracovávaní ďalších stupňov územnoplánovacej dokumentácie je potrebné identifikované hodnoty lokality UNESCO nielen zohľadniť, ale aj explicitne vyjadriť. Iba tak bude zaistená možnosť spätnej identifikácie hodnôt z ďalších spracovaných výstupov a následne zaistenie ich ochrany pri ďalšom nakladaní s územím.

Obce v riešenom území majú právomoc prijať VZN so Zoznamom pamätihodností obce a následne ho premietnuť pri tvorbe územného plánu sídla. Existujúce zoznamy zväčša primárne pokrývajú dedičstvo miestneho významu, čím tvoria vhodný doplnok nami syntetizovaných hodnôt.

Lokalita UNESCO má spracované regulatívy v rámci zmien a doplnkov záväznej časti územného plánu veľkého územného celku banskobystrického kraja v kapitole 9.1.

Pamiatky architektúry a urbanizmu, vedy a techniky a kultúrnej krajiny majú spracované regulatívy v rámci návrhu regulatívov pre sídla Lokality UNESCO v kapitole 9.2.

6.1 Ochrana pamiatok architektúry a urbanizmu

Ako vyplýva z analytickej časti, v záujmovom území vymedzenom „UŠ UNESCO a okolie“ sa nachádzajú:

2 pamiatkové rezervácie - Pamiatková rezervácia Banská Štiavnica a Pamiatková rezervácia Štiavnické Bane; register pamiatkových území je zverejnený na webovom sídle Pamiatkového úradu SR: <https://www.pamiatky.sk/evidencie-a-registre/register-pr>

1 pamiatková zóna - Pamiatková zóna Hodruša – Hámre, časť Banská Hodruša; register pamiatkových zón je zverejnený na webovom sídle Pamiatkového úradu SR: <https://www.pamiatky.sk/evidencie-a-registre/register-pz>.

1 ochranné pásmo pamiatkovej rezervácie – Ochranné pásmo pamiatkovej rezervácie Banská Štiavnica a 1 ochranné pásmo národnej kultúrnej pamiatky - ochranného pásma národnej kultúrnej pamiatky „Kaštieľ s areálom vo Svätom Antone“.

Ďalšie architektonicky hodnotné objekty sú chránené jednotlivo ako NNKP. Ide teda o oblasť pamiatkovej ochrany, ktorá je najlepšie pokrytá. Napriek tomu sú niektoré druhy pamiatok nedostatočne reprezentované a je vhodné ďalej pokračovať vo vytipovávaní vhodných budov na zápis. Ide napríklad o autenticky dochované roľnícke domy vo vidieckych sídlach, roľnícke usadlosti v krajine, reprezentantov občianskej vybavenosti vo vidieckych sídlach (historické školy, pošty, spolkové domy, prepriahacie stanice atď.), vily a súbory obytných domov z 20. storočia či stavby tzv. Trate Mládeže Hronská Dúbrava – Banská Štiavnica.

Aby sa eliminoval tlak na únosnosť využívania centrálnych častí sídel, teda i rušivé vplyvy dostavieb, prestavieb a vstavieb na celkový obraz územia a jeho charakteristický vzhľad, je nutné obmedziť ďalšie zobytnovanie podkroví v blokovej zástavbe. Táto totiž nie je kapacitne dimenzovaná na ďalšie zvyšovanie záťaže na jestvujúcu občiansku i technickú vybavenosť a priestorové možnosti verejných komunikácií.

Územie mikroregiónu je typické práve vysokou koncentráciou prvkov drobnej architektúry v intravilánoch i extravilánoch obcí. V súvislosti so zachovaním charakteristického rázu územia je potrebné zabezpečiť dostatočnú ochranu jestvujúcich objektov historickej drobnej architektúry. V rámci riešenia ďalších stupňov územnoplánovacej dokumentácie je nutné vykonať presný pasport prvkov drobnej architektúry a komponovanej zelene pre potreby spracovania územných plánov sídiel. Rešpektovať prvky drobnej architektúry a dopĺňujúcej zelene, solitérov zelene a alejí, ich úloha v urbanizme intravilánu a extravilánu obce.

Pamiatky architektúry a urbanizmu majú spracované regulatívy v rámci návrhu regulatívov pre sídla lokality UNESCO zmien a doplnkov záväznej časti územného plánu veľkého územného celku banskobystrického kraja v kapitole 9.2.

6.2 Ochrana pamiatok vedy a techniky

Na základe dlhoročnej výskumnej činnosti miestnych banských odborníkov pri príprave Manažment plánu Lokality UNESCO bolo v analytickej časti dokumentu zahrnutých 146 objektov, ktoré majú mimoriadny význam pre dokumentáciu histórie baníckej činnosti na území mikroregiónu. Cieľom podrobnejších stupňov územnoplánovacej dokumentácie má byť nastavenie funkčno-prevádzkových vzťahov v okolí týchto objektov so zreteľom na ich hodnoty. Navrhované využitie lokality musí rešpektovať prítomnosť banského objektu, umožniť jeho budúcu prezentáciu a nenarušiť jeho dominantné pôsobenie. Zároveň, činnosti v priľahlom okolí nemôžu predstavovať taký zásah do hodnôt diela, ktorý by ohrozil možnosť zápisu do registra kultúrnych pamiatok v prípade objektov, ktoré ešte nie sú pamiatkovo chránené. Pre správne vymedzenie ochrany pamiatok techniky je potrebné doplniť ich presné vytýčenie.

6.3 Ochrana Banskoštiavnickej vodohospodárskej sústavy

Svoj pôvodný účel – využitie vodnej energie pre banské prevádzky – stratila a jej nové využitie je potrebné určiť. Vhodné nastavenie nakladania s jednotlivými prvkami sústavy je kľúčom k zabezpečeniu udržateľného rozvoja mikroregiónu a opatrením na zníženie negatívnych

následkov klimatickej zmeny. Je nutné nedostatočne chránený systém zabezpečiť zvýšenou ochranou. 19 vodných nádrží (tajchov) a vybrané s nimi súvisiace banské jarky, ktoré sú vyhlásené za nehnuteľné kultúrne pamiatky, bez prihliadnutia na širšie funkčno-prevádzkové a urbanistické súvislosti je nutné doplniť o rozšírený predmet ochrany vymedzený územím, ktoré pokrýva nielen vodná plocha, ale aj hrádza a výpustné mechanizmy. Doplniť chránené úseky banských jarkov tak aby tvorili ucelenú sieť, ktorá by umožňovala privádzať a odvádzať vodu z nádrží. Jarky a vodné štôlne za účelom zosieťovania musia mať zabezpečené vyriešenie vlastníckych pomerov. V lokalitách, ktoré sú kľúčové pre udržateľné prevádzkovanie sústavy musí byť zakázaná výstavba s cieľom zamedziť zániku sústavy.

Zabezpečiť ochranné pásma s prípustnými a neprípustnými činnosťami ktoré nastavujú jednotný rámec pre ochranu vodohospodárskej sústavy ako historicky a krajinársky významného celku pred nežiaducimi územnými vplyvmi.

Metodika vymedzenia ochranných pásiem

Územie mikroregiónu do veľkej miery pokrýva CHKO Štiavnické vrchy, čo zabezpečuje základnú úroveň ochrany prírody. Zákon 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v tretej časti vymedzuje pre daný stupeň ochrany činnosti, ktoré sú zakázané, a činnosti podmienené súhlasom orgánu ochrany prírody.

Podľa Zákona 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu, na každú národnú kultúrnu pamiatku sa vzťahuje obmedzenie činnosti v dotknutom území (§ 27 ods. 2). Za dotknuté územie sa stanovuje pásmo 10 metrov od vonkajšieho obvodu. Ako vyplýva aj z analytickej časti, tieto ustanovenia nie sú dostatočné pre zamedzenie nežiaducich vplyvov na pamiatky. V rámci urbanistických regulatívov sme preto pristúpili k návrhu ďalších ochranných pásem. Keďže v SR absentuje záväzná metodika územnej ochrany charakteristických prvkov v krajine, vychádzali sme z analýzy súvisiacich predpisov vo vybraných krajinách EÚ.

Francúzsko: Zákon z 31.12.1913 o pamiatkach v znení neskorších predpisov stanovuje, že pamiatková ochrana objektu sa vzťahuje aj na nehnuteľnosti v zornom poli (t. j. viditeľné z pamiatky, alebo viditeľné zároveň s pamiatkou). Podľa čl. 1 ods. 5 sa za zorné pole pokladá okruh do 500 metrov okolo chráneného objektu, pokiaľ príslušný orgán nestanoví iné ochranné pásmo.

Veľká Británia:

Zákon *Planning (Listed Buildings and Conservation Areas) Act 1990* vo všeobecnosti vymedzuje, že chránená budova zahŕňa aj objekty spojené s chránenou budovou, ako aj objekty, ktoré síce nie sú fyzicky spojené, ale sú súčasťou areálu chránenej budovy najneskôr od 1.7.1948. Interpretácia pojmu areál („curtilage“) závisí od výkladu orgánov pamiatkovej ochrany a justície. Pri územnom plánovaní v okolí chránenej budovy sa využíva aj pojem prostredie („setting“), ktoré je determinantom pre vnímanie pamiatkového objektu a teda aj pre posudzovanie vplyvu prípadného rozvoja.

Španielsko: Zákon 16/1985 o španielskom historickom dedičstve ukladá povinnosť pre každú národnú kultúrnu pamiatku doplniť ochranné pásmo, ktoré chráni vonkajší vzhľad v ňom ležiacich objektov. Jednotlivé autonómne komunity (regióny) môžu stanoviť prísnejšie pravidlá.

Nemecko: Pamiatkovú ochranu majú v Nemecku na starosti jednotlivé spolkové krajiny s vlastnými pamiatkovými zákonmi a inštitúciami. Platí úzus, že aj činnosť v okolí pamiatky môže pamiatku ovplyvniť. Federálny správny súd v roku 2009 rozhodol, že ochrana okolia kultúrnych pamiatok slúži nielen všeobecnému záujmu kultúrneho štátu, ale dáva vlastníkovi chránenej kultúrnej pamiatky právo na ochranu pred znížením hodnoty pamiatky kvôli projektom v jeho okolí. Vzhľadom na historické väzby k štiavnickému regiónu sme sa zamerali na spolkové krajiny Dolné Sasko a Sasko, avšak podobná situácia je aj v iných spolkových krajinách.

Saský zákon o ochrane pamiatok v § 2 ods. 3 určuje, že „Predmetom pamiatkovej ochrany sú aj: 1. okolie kultúrnej pamiatky, pokiaľ má značný význam pre jej existenciu alebo vzhľad“.

Dolnosaský zákon o ochrane pamiatok v § 8 nariaďuje, že „v blízkosti pamiatky sa nesmú stavať, upravovať alebo odstraňovať objekty, ak by to narušilo vzhľad pamiatky. Aj stavebné objekty v blízkosti pamiatky musia byť navrhnuté a udržiavané tak, aby k takémuto narušeniu nedochádzalo.

Na území Dolného Saska sa zároveň nachádza jediná analogická vodohospodárska sústava k banskoštiavnickej – v rámci UNESCO lokality „Bane Rammelsbergu, Historické mesta Goslar a Vodohospodársky systém Horného Harzu.“. Podľa Manažment plánu tejto lokality, vodohospodárske objekty majú vytýčené ochranné pásmo 65 m.

Zo zisteného je možné konštatovať, že ochrana príľahlého okolia je v zahraničí integrálnou súčasťou ochrany pamiatky. Vzhľadom na dostatočné argumentačné podloženie a overený účinok nemeckej regulácie, odporúčame túto prevziať aj do našej Lokality.

Starostlivosť o vodohospodársku sústavu ako súčasť svetového kultúrneho dedičstva je potrebné okrem územnoplánovacích nástrojov podporiť aj manažmentovými opatreniami. Podmienkou úspešného manažmentu sústavy je nastavenie pozemkových úprav tak, aby sa scelili pozemky pod sústavou do rúk Slovenskej republiky a boli zverené do správy správcovi samotnej sústavy. Navrhnutý účel využitia jednotlivých objektov je potrebné ďalej spresňovať na základe odborných podkladov, s osobitným prihliadnutím na ekosystémové, vodohospodárske a turistické funkcie. Vytvorenie vhodného modelu užívania podmieňuje možnosti zachovania objektov vo vyhovujúcom technickom stave.

Územie vhodné na ochranu (tajchy, jarky)

Územie vhodné na ochranu okolo vodnej plochy tajchu

Navrhuje sa 65 m od vymedzujúcej línie vodnej plochy a hrádze. Vo vymedzenom pásme sa uplatňujú regulatívy podľa príslušnej kapitoly dokumentu.

Pre tajchy, ktoré sú v súčasnosti vypustené alebo už zaniknuté, sa ochranné pásmo nestanovuje. Odporúča sa však zachovanie čitateľnej stopy v teréne, ako súčasť zachovania historického

dedičstva na dotknutom mieste. Je možné uvažovať o prezentácii pôvodného stavu formou turistického infosystému, prípadne pamiatkovými či krajinárskymi nástrojmi (napr. náznaková rekonštrukcia, prezentácia formou rozšírenej reality, land art...). Prítomnosť zaniknutého objektu vylučuje využiť plochu ako súčasť rozvojového územia, čo je zohľadnené v návrhovej časti štúdie.

Ciele ochrany:

- zamedziť znečisteniu povrchových vôd, ktoré sa následne zhromažďujú v tajchu;
- zachovať pôvodný krajinný ráz tajchov ako vodohospodárskych objektov vsadených v nezastavanej krajine;
- zaistiť bezpečnú prevádzku sypaných hrádzí, nápusťných a výpusťných systémov; ako aj zamedziť erózií priľahlých svahov vyvolanej nevhodnými zásahmi;
- nastaviť limity zaťaženia územia smerom k jeho únosnosti, v súlade s § 5 Zákona 17/1992 Zb. o životnom prostredí.¹

Vodné plochy sú dominantne využívané na rekreačné účely – najmä v letnej sezóne na kúpanie, hoci nie sú oficiálne prevádzkované ako kúpaliská. Cieľom regulácie nie je zabrániť tomuto využitiu, ale nastaviť mu limity z hľadiska dlhodobej udržateľnosti využívania územia. Tieto obmedzenia sú zobrazené v regulačných výkresoch M 1:5000. Hrozbou pre únosnosť územia je sezónny prílev motorizovaných návštevníkov, ktorí odstavujú vozidlá na nevhodných miestach, čím jednak poškodzujú terén v okolí vodných stavieb, prispievajú k jeho erózii a ohrozeniu životnosti vodných diel; jednak prispievajú k poškodzovaniu technických súčastí tajchov (hrádza, breh, prírodný jarok...). Riešenie absencie odstavných plôch zriaďovaním parkovísk je prípustné iba na parcelách ležiacich mimo ochranného pásma tak, aby sa nenarušovali jestvujúce a navrhované charakteristické pohľady. Nevyhnutnou podmienkou bezpečného užívania vodných plôch na rekreačné účely je prekládka vzdušných vedení vysokého napätia, ktoré v súčasnosti vedú priamo nad niektorými vodnými plochami. Ide najmä o vedenia 21 kV nad juhozápadnou časťou tajchu Počúvadlo, východnou časťou tajchu Evička, severnou časťou Veľkého Richňavského tajchu. V ďalších stupňoch územnoplánovacej dokumentácie je nutné vytýčiť im nové trasy.

Územie vhodné na ochranu okolia banského jarku

– 15 m na každú stranu od od vymedzujúcej línie brehu telesa jarku príp. steny vodnej štôlne + na vytipovaných miestach až po hrebeň príľahlého svahu. Vo vymedzenom pásme sa uplatňujú regulatívy podľa príslušnej kapitoly dokumentu.

Ciele ochrany:

- znovuobnoviť možnosti napúšťania tajchov povrchovou vodou, v súlade s pôvodným konceptom vodohospodárskej sústavy;

¹ § 5 Únosné zaťaženie územia: Únosné zaťaženie územia je také zaťaženie územia ľudskou činnosťou, pri ktorom nedochádza k poškodzovaniu životného prostredia, najmä jeho zložiek, funkcií ekosystémov alebo ekologickej stability.

- zabrániť ďalšej devastácii dochovaných jarkov nevhodnou činnosťou v území, najmä neopodstatnenými terénnymi úpravami, zástavbou a sadovníckymi úpravami, či prejazdom nákladných vozidiel.

V rámci štúdie bol definovaný potenciál vodohospodárskeho využívania sústavy, ochrana sa navrhuje s ohľadom naň.

Vymedzená chránená plocha medzi jarkom a príľahlým hrebeňom slúži na zber povrchovej vody, ktorá následne tečie banským jarkom do tajchu. Je preto nutné vylúčiť z tejto plochy všetky činnosti, ktoré by mohli mať za následok znečistenie povrchovej vody, prípadne obmedzovali jej prúdenie.

Na úsekoch banských jarkov, ktorých obnova sa nepredpokladá, je vhodné využiť trasu jarku pre umiestnenie infraštruktúry mäkkého turizmu (napr. cyklistických alebo turistických chodníkov bez spevneného povrchu), aby sa v krajine zachovala aspoň pamäťová stopa o líniovej stavbe. Na úsekoch, kde je už dnes trasa jarku využitá pre situovanie cesty, účelovej komunikácie, bežkárskej trasy alebo (cyklo)turistického chodníka, je v prípade jarkov s potenciálom vodohospodárskeho využitia prípustné zvoliť také usporiadanie, ktoré umožní ďalej bezpečne užívať komunikáciu a zároveň spriechodniť jarok. Nie je prípustné využívať samotné telesá jarkov na činnosti súvisiace s ťažbou dreva.

6.4 Ochrana charakteristického rázu kultúrnej krajiny

Zabezpečenie ochrany charakteristického rázu územia súvisí s ochranou prírody v rámci CHKO Štiavnické vrchy. Podľa § 54 zákona 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, pre CHKO sa má vypracovať Program starostlivosti. Tento dokument však v čase spracovania ÚŠ ešte neexistoval. Nebolo preto možné overiť súlad priorít ochrany charakteristického rázu krajiny s opatreniami Programu starostlivosti.²

V rámci územia sú evidované archeologické lokality, ktoré boli identifikované vo výkresovej časti. Tieto lokality by nemali byť narušené novou zástavbou. Lokality, viditeľné na zemskom povrchu, dotvárajú krajinný ráz územia. Aj do budúcnosti musia zostať čitateľné v príslušných charakteristických pohľadoch. Ide najmä o povrchové stopy historických spôsobov ťažby (povrchové dobývky, pingové polia apod.), terénne stopy zaniknutých líniových stavieb, umelo zarovnané plochy hald a banských areálov a i.

Zachovanie ochrany charakteristického rázu krajiny vyplýva aj zo Zásad pamiatkovej starostlivosti vypracovaných pre:

- Pamiatkovú rezerváciu Banská Štiavnica; Štiavnické Bane,
- Pamiatkovú zónu Hodruša – Hámre, časť Banská Hodruša

²Zákon 543/2002 Z. z. , § 54 ods. 1: „ Dokumentácia ochrany prírody a krajiny najmä (...) d) obsahuje návrh asanačných, rekonštrukčných, regulačných alebo iných zásahov do územia a ďalších preventívnych alebo nápravných opatrení v územnej ochrane, druhovej ochrane a ochrane drevín“

V rámci výskumu³ boli identifikované ďalšie potenciálne lokality archeologických nálezísk, znázornené vo výkresovej časti. Akýkoľvek rozvoj na území lokalít a v ich bezprostrednom okolí je podmienený realizáciou archeologického výskumu podľa platných právnych predpisov.

Na celom území je potrebné limitovať možnosti osadenia reklamných stavieb, nakoľko výrazne narúšajú ráz územia, sú bariérou v pohľadových uhloch a prispievajú k vizuálnemu smogu. Potrebu orientácie návštevníkov a zákazníkov služieb je nutné riešiť na úrovni informačno-navigačného systému ako súčasti mestského mobiliáru v unifikovanej forme, nie osádzaním reklamných stavieb.

V rámci riešeného územia sa dnes nachádzajú dve pamiatkové rezervácie a jedna pamiatková zóna. Zásady ochrany týchto území vymedzujú charakteristické pohľady, ktoré sú chránené. Je však potrebné zabezpečiť dostatočné pokrytie jadrového územia UNESCO ochranou významných krajinných prvkov⁴. Preto **navrhujeme doplnenie jestvujúcej kostry o ďalšie charakteristické pohľady**, ktoré a/ pokrývajú katastrálne územia nepokryté v jestvujúcich Zásadách, b/ vymedzujú charakteristický ráz tajchov a ich okolia, c/ dopĺňajú územia pokryté v Zásadách o krajinné pohľady, potrebné pre ochranu charakteristického rázu riešeného územia ako celku. Vzhľadom na rozsah a členitosť krajiny, ktorá je predmetom riešenia, sme navrhované charakteristické pohľady rozdelili nasledovne:

- charakteristické pohľadové uhly z interiéru pamiatkového územia,
 - charakteristické pohľadové uhly na tajchy – ako súčasť Banskoštiavnickej vodohosp. sústavy,
 - charakteristické pohľadové uhly na siluetu (panorámu) pamiatkového územia a jeho prostredia.
- Fotografie pohľadov s popisom sú v obrazovej prílohe.

Pri spracovávaní podrobnejších stupňov územnoplánovacej dokumentácie je potrebné reguláciu všetkých pohľadov ďalej jednotlivo rozpracovať.

Ide najmä o:

- presné vytýčenie priemetu pohľadového kužeľa uhlu do regulačných blokov, presné stanovenie predmetu ochrany, vymedzenie charakteristického horizontu, stanovenie dominant a výškových limitov v dotknutom území, reguláciu miery prípustnej zástavby a rozsahu zelene v rámci daného uhlu, stanovenie prípustného vzhľadu novonavrhovaných objektov. Odporúčame tiež vyhodnotiť vhodnosť súčasného stavu komparáciou s historickými ortofotomapami, mapovými a katastrálnymi podkladmi.⁵

³ Výsledky krajinno-archeologického plošného nedeštruktívneho prieskumu v jadrovom území lokality UNESCO Banská Štiavnica a technické pamiatky okolia. In: Argenti fodina 2020, zborník prednášok. Banská Štiavnica: SBM, 2020.

⁴ Zákon 543/2002 Z. z., §2 ods. 2: Na účely tohto zákona sa považuje za (...) c) významný krajinný prvok taká časť územia, ktorá utvára charakteristický vzhľad krajiny alebo prispieva k jej ekologickej stabilite, najmä les, rašelinisko, brehový porast, jazero, mokrad, rieka, bralo, tiesňava, kamenné more, pieskový presyp, park, aleja, remíza

⁵ Rozmanová, N. - Gajdíkova, Z.: Principy a zásady urbanistické kompozice v příkladech (Praha: MMR ČR, 2016).

Poznámka:

V grafickej/mapovej časti D.02 – bude potrebné aktualizovať archeologické náleziská o nové zásadné zistenia + chýbajú viaceré významné historické antropogénne krajinné prvky, ktoré boli spracovateľom predložené – ide najmä o historické a dnes už vieme, že aj prehistorické plužiny a relikty historickej dopravnej infraštruktúry a to nielen cestnej ale aj železničnej.

7. Ochrana prírody, krajiny a krajinnej štruktúry

7.1 Regulatívy ochrany prírody

Národná sústava chránených území a územia Natura 2000

REG Natura - Prípustná a neprípustná funkcia v CHKO Štiavnické vrchy (2.stupeň ochrany), CHA Banskoštiavnická botanická záhrada (3.stupeň ochrany), CHA Banskoštiavnická kalvária (3.stupeň ochrany), CHA Arborétum Kysihýbeľ (3.stupeň ochrany), CHA Michalštôlnianske rašelinisko (4.stupeň ochrany), NPR Sitno (5.stupeň ochrany), NPR Kašivárová (5.stupeň ochrany), PR Kamenný jarok (4. stupeň ochrany), PR Kamenné more (4.stupeň ochrany), PR Kojatín (5.stupeň ochrany), PR Pralesy Slovenska, PR Žakýlske pleso, PR Jabložovský Roháč, SKUEV 0216 Sitno, SKUEV 0266 Skalka, SKUEV 0015 Dolná bukovina, SKUEV 0264 Klokoč, SKUEV 0265 Suť, SKUEV 0263 Hodrušská hornatina a SKUEV 0947 Stredný tok Hrona **vychádzajú zo zákona o ochrane prírody a krajiny**

7.2 Regulatívy ochrany krajiny a krajinnoekologickej stability

Biocentrá a biokoridory

REG Bc 1 - NBc 1Sitno, RBc Roháčovo, RBc Rázdelie, RBc Končiar, RBc Bukovec, RBc Rusková,

Prípustné – prevládajúce aktivity: usmerňovaný turistický ruch, v hospodárskych lesoch používanie jemnejších hospodárskych postupov a zásahov, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky. Dodržiavanie správnej lesohospodárskej a poľnohospodárskej praxe

Nepripustné aktivity: rozširovanie rekreačných oblastí a siete už existujúcich komunikácií, používanie terénnych vozidiel, štvorkoliek a skútrov, poľovníctvo, možnosť vytvárania súkromných poľovných revírov, rozširovanie už existujúcich chatových osád - následné znečisťovanie, použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, oplocovanie pozemkov, diaľkové telekomunikačné siete a vedenia, miestne telekomunikačné siete a vedenia (okrem domových prípojok), telekomunikačné stožiare a transformačné stanice, šírenie invázných druhov, budovanie cyklotrás, sukcesia, nevhodný termín kosby, nadmerná ťažba dreva, výrub drevín brehových porastov praktizovanie nevhodných lesohospodárskych postupov

REG Rc 2 - RBc nad Plieškami, RBc Dolný les, RBc Chválenô, RBc Žiar

Prípustné– prevládajúce aktivity: usmerňovaný turistický ruch, bezzásahový režim v ochranných lesoch, prírode blízke hospodárenie, na vhodných miestach (spodné časti dolín, strmšie svahy) vybudovať suché poldre na záchyt zrážkovej vody ktoré budú slúžiť ako bahniská a zdroj vody pre zver.

Neprípustné aktivity: vytváranie lesných ciest s vplyvom na pôdnu eróziu a odtok vody z porastov, nebudovať novú lesnú cestnú sieť, odstraňovanie drevnej hmoty a narúšanie stability územia

REG Bk 1 - NRBk1, NRBk3, RBk1, RBk2, RBk3, RBk4, RBk5, RBk Nízky Vtáčnik, RBk Klokoč

Prípustné – prevládajúce aktivity: krajinotvorná funkcia so zachovaním mozaikovitej poľnohospodárskej krajiny, lesné okraje rúbať v etapách po kratších úsekoch, šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (lanovky), ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch, správny termín kosby, budovanie medzí a remízok, , monitorovať invázne druhy, zabezpečiť priechodnosť biokoridoru, vybudovať ekodukt v kritickom uzle Štiavnické vrchy – Kremnické vrchy a tok Hrona

Neprípustné aktivity: rozširovanie siete už existujúcich komunikácií, budovanie cyklotrás, používanie terénnych vozidiel, štvorkoliek a skútrov, poľovníctvo, oplocovanie pozemkov a budovanie zverníc, praktizovanie nevhodných lesohospodárskych postupov, výrub brehových porastov, sukcesia, nedodržiavanie správnej poľnohospodárskej praxe. zamedziť výrub brehových porastov, obmedziť výstavbu a oplocovanie pozemkov,

REG Bk 2 - NRBk Hron, RBk 11 Richnava, RBk12 Hodrušský potok, RBk Teplá, RBk Vyhniansky potok, RBk 8, RBk9, RBk10, RBk11, RBk12,

Prípustné – prevládajúce aktivity: krajinotvorná funkcia s cieľom zvýšiť krajinnoekologickú stabilitu, pri ohrozených častiach vysadiť sprievodnú brehovú zeleň o vhodné druhy (vrby, jelše), neodstraňovať brehovú vegetáciu, len invázne rastliny, monitorovať a odstraňovať invázne druhy, vybudovať ekodukt v časti Hronská Dúbrava-Budča, odstraňovanie invázných druhov rastlín v spolupráci s pracovníkmi CHKO

Neprípustné aktivity: vypúšťanie splaškových vôd, priemyselných vôd z odkalísk, budovanie malých vodných elektrární, výrub brehových porastov, šírenie invázných druhov rastlín a živočíchov.

Genofondové lokality a Biotopy európskeho významu

REG BTEU - Genofondové lokality a Biotopy európskeho významu v ÚEV

Prípustné – prevládajúce aktivity: vedecko-výskumná a edukačná činnosť, tradičné poľnohospodárstvo a šetrné lesohospodárstvo (ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch)

Neprípustné aktivity: turistika, cykloturistika, skalolezectvo, pohyb mimo vyznačených trás, nadmerná návštevnosť, akákoľvek stavebná činnosť (vrátane zariadení stacionárnej rekreácie a CR)

REG BT - Genofondové lokality a Biotopy európskeho významu mimo ÚEV

Prípustné – usmerňovaný turistický ruch, usmerňované kultúrne aktivity, tradičné poľnohospodárstvo a šetrné lesohospodárstvo (ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch)

Neprípustné aktivity: bytová, domová, chatová a záhradkárska výstavba, rozširovanie sietí už existujúcich komunikácií, budovanie cyklotrás, vytváranie súkromných poľovných revírov

7.3 Ochrana krajinej štruktúry

REG L - Územia lesov

Základná charakteristika: lesy na lesných pozemkoch

Prípustná – prevládajúca funkcia: lesy ochranné, osobitného určenia, hospodárske, nelesná drevinová vegetácia, krajinná zeleň, uplatňovať druhy stanovištne vhodné podľa spoločenstiev potenciálnej prirodzenej vegetácie

Doplňková funkcia: účelové zariadenia hospodárskeho využívania lesov resp. lesné hospodárske zariadenia (horárne, lesné chaty a sklady a pod.), účelové lesné hospodárske komunikácie, príjazdové a prístupové komunikácie, pešie komunikácie a zjazdové chodníky, cyklistické chodníky, turistické trasy a pod., zariadenia a vedenia verejnej technicko-infraštruktúrnej obsluhy územia (vodohospodárske, energetické, telekomunikačné a spojovacie vedenia a zariadenia)

Neprípustná funkcia: stavby a činnosti, ktoré sú v rozpore so zákonom o lesoch

REG NDV - Nelesná drevinová vegetácia a krajinná mozaika

Základná charakteristika: línie a menšie plochy zelene s izolačnou, hygienickou a ekostabilizačnou funkciou v krajine

Prípustná – prevládajúca funkcia: krajinná zeleň na poľnohospodárskej pôde. krajinná a ekostabilizačná zeleň, rozptýlená krajinná vegetácia, trvalé trávne porasty, remízky

Doplňková funkcia: pobytové lúky, turistické trasy a cyklistické trasy, účelové poľnohospodárske komunikácie, príjazdové a prístupové komunikácie, verejné pešie komunikácie a zjazdové chodníky, cyklistické chodníky a pod., zariadenia a vedenia verejného technického vybavenia

Neprípustná funkcia: stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

REG V - Vodné toky a plochy s krajinnou zeleňou

Základná charakteristika: plochy vodných tokov a nádrží (tajchov) s bezprostredným prírodným a krajinným zázemím, s drevinami a krovinami stanovištne vhodnými

Prípustná prevládajúca funkcia: rieky, potoky, prírodné jazerá/nádrže, brehové porasty a línie zelene v bezprostrednom prírodnom zázemí vodných tokov a nádrží, mokrade, krajinná zeleň,

Doplňková funkcia: vytváranie vhodných podmienok pre hniezdenie vtáctva

Neprípustná funkcia: stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

REG P - Orná pôda

Základná charakteristika: územie poľnohospodárskej pôdy s produkčnou funkciou, ktoré tvoria plochy ornej pôdy. Nevyhnutnou súčasťou ornej pôdy sú aj ekostabilizačné prvky krajiny zelene

Prípustná prevládajúca funkcia: orná pôda, krajinná a ekostabilizačná zeleň

Doplňková funkcia: stavby pre hospodárske činnosti súvisiace s funkciou (drobné stavby do 50m²), drobné zariadenia vybavenosti súvisiace s funkciou, ostatné druhy poľnohospodárskej pôdy v malom rozsahu, účelové poľnohospodárske komunikácie, príjazdové a prístupové komunikácie, pešie komunikácie a jazdné chodníky, cyklistické chodníky a pod., zariadenia a vedenia verejnej technicko-infraštruktúralnej obsluhy územia (vodohospodárske, energetické, telekomunikačné a spojovacie vedenia a zariadenia), vodné toky a plochy

Neprípustná funkcia: stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

REG TTP - Trvalé trávne porasty

Základná charakteristika: územie špecifickej kategórie poľnohospodárskej pôdy – trávne porasty vrátane prvkov krajiny zelene

Prípustná prevládajúca funkcia: lúky a pasienky, krajinná a ekostabilizačná zeleň, rešpektovať existujúce a navrhované líniové a plošné interakčné prvky

Doplňková funkcia: účelové poľnohospodárske komunikácie, príjazdové a prístupové komunikácie, pešie komunikácie a jazdné chodníky, cyklistické chodníky a pod., zariadenia a vedenia verejnej technicko-infraštruktúralnej obsluhy územia (vodohospodárske, energetické, telekomunikačné a spojovacie vedenia a zariadenia), vodné toky a plochy

Neprípustná funkcia: stavby a zariadenia nesúvisiace s funkciou

REG SVZ - Sady, vinice a záhrady

Základná charakteristika: územie špecifickej kategórie poľnohospodárskej zelene s produkčnou funkciou vrátane prvkov krajiny zelene a plochy vyhradenej zelene s kumuláciou ovocinárskych produkčných aktivít a čiastočne aj rekreačno-zotavovacích aktivít

Prípustná prevládajúca funkcia: sady a vinice, krajinná a ekostabilizačná zeleň, rekreačno-zotavovacie plochy, účelové zariadenia poľnohospodárskeho využívania pôdy resp. zariadenia a stavby poľnohospodárskej účelovej výstavby, krajinná zeleň na poľnohospodárskej pôde

Doplňková funkcia: ostatné druhy poľnohospodárskej pôdy v malom rozsahu, účelové poľnohospodárske komunikácie, príjazdové a prístupové komunikácie, pešie komunikácie a jazdné chodníky, cyklistické chodníky a pod., zariadenia a vedenia verejnej technicko-infraštruktúralnej obsluhy územia (vodohospodárske, energetické, telekomunikačné a spojovacie vedenia a zariadenia), vodné toky a plochy

Neprípustná funkcia: bývanie v rodinných a bytových domoch, obchodno-obslužná vybavenosť, priemyselná výroba, veľkokapacitná poľnohospodárska výroba, stavebná výroba a výroba stavebných hmôt, skladovanie a distribúcia

ZHRNUTIE

Regulácia krajiny štruktúry vychádza z požiadaviek zachovania resp. zvýšenia ekologickej stability riešeného územia, ktorá chýba v základných dokumentoch RÚSES (RÚSES Banská

Štiavica, čiastočne RÚSES Žiar nad Hronom a RÚSES Žarnovica). Regulácia ochrany krajiny vychádza z najnovšej dokumentov ŠOP SR týkajúce sa biotopov európskeho významu. V čase spracovávaní uvedených RÚSESov neboli tieto biotopy územne vymedzené, preto ich základná dokumentácia ochrany prírody a krajiny v tom čase neobsahovala. V uvedených ÚSESoch neboli spracované adresné regulatívy. Medzi hlavné problémy únosnosti, ktoré regulácia rieši je preto potrebné zaradiť aj zachovanie resp. zvýšenie ekologickej stability územia, regulácie prvkov ÚSES a európsky významných biotopov.

8. ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE REGULAČNEJ ČASTI

8.1. Regulatívy ÚPN VÚC BBK

ZÁVÄZNÁ ČASŤ ÚZEMNÉHO PLÁNU VEĽKÉHO ÚZEMNÉHO CELKU BANSKOBYSTRICKÝ KRAJ
vyhlásená nariadením vlády Slovenskej republiky č. 263/1998 Z.z. v znení VZN BBSK
č. 4/2004, č.6/2007, č.14/2010 a č.27/2014

Červeným vyznačenie zmien a doplnkov vyplývajúce z UŠ UNESCO BANSKÁ ŠTIAVNICA
(spracovala: Ing. arch. Paučulová 10/24)

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

1.1. Podporovať v strednej časti Slovenskej republiky, v záujme vytvorenia celoštátne homogénneho a medzinárodne konkurenčného sídelného prostredia, rovnomerne rozložený systém osídlenia miest a vytvorenia vzájomného prepojenia žilinsko -martinského a banskobystricko - zvolenského ťažiska osídlenia s tým aby sa v južnej časti Slovenska podporilo vytvorenie lučenecko - rimavskosobotského ťažiska osídlenia.

1.6. Podporovať budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry

1.6.3.

podporovať ako rozvojové osi tretieho stupňa:

- kremnicko-turčiansku rozvojovú os: Žiar nad Hronom - Kremnica- Turčianske Teplice,
- horehronskú rozvojovú os: Heľpa - Vernár - Poprad,
- muráňsku rozvojovú os: hranice Maďarska - Tornaľa - Revúca - Tisovec,
- rimavickú rozvojovú os: Rimavská Sobota - Hnúšťa - Tisovec - Brezno,
- cerovskú rozvojovú os: Fiľakovo-Rimavská Sobota/Rimavská Seč-hranica s Maďarskom/Tornaľa,
- krupinskú rozvojovú os: Zvolen - Krupina - Šahy - hranica s Maďarskom (v úseku Krupina - Šahy - hranica s Maďarskom ako komunikačno - sídelnú os) na území Banskobystrického kraja,
- starohorskú rozvojovú os Banská Bystrica - Staré Hory
- **hornohontiansku rozvojovú os Banská Belá - Banská Štiavnica - Pukanec**

- dolnohontiansku rozvojovú os Banská Štiavnica – Svätý Anton -Hontianske Nemce-Šahy - hranica s Maďarskom

1.10 V oblasti umiestňovania reklamných stavieb

1.11 Povinnosť obstarania územného plánu majú obce, ktorých územie sa prelína s územiaми v 3. až 5. stupni ochrany predovšetkým na území Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Muránska planina, Národného parku Veľká Fatra, Národného parku Slovenský raj a v Chránenej krajinskej oblasti Poľana, Chránenej krajinskej oblasti Cerová vrchovina, **Chránenej krajinskej oblasti Štiavnické vrchy** ako aj obce, ktorým vyplýva povinnosť mať územný plán na splnenie medzinárodných záväzkov (územia UNESCO, NATURA 2000, Európskeho dedičstva) alebo na umiestnenie v územnom pláne regiónu plánovaného verejného dopravného vybavenia (rýchlostné cesty, cesty I. triedy) a technického vybavenia územia (hlavný skupinový vodovod, elektrické vedenie ZVN, tranzitný plynovod, VTL plynovod, diaľkový teplovod ...) regionálneho alebo celoštátneho významu.

2. V oblasti hospodárstva

2.2.Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

2.2.2. v chránených územiach zavádzať osobitný režim hospodárenia (chránené územia podľa zákona o ochrane prírody a krajiny **a vodného zákona** (ochranné pásma vodárenských zdrojov **a tokov**)) v zmysle platnej legislatívy,

2.3. Priemysel, ťažba a stavebníctvo

2.3.3.utvárať územnotechnické predpoklady na:

- a, rozvoj priemyselnej a stavebnej výroby a ťažby nerastov v okresoch Banská Štiavnica (**len ľahká priemyselná výroba a podzemné dobývanie v súlade ochranou územia Lokality UNESCO**), Krupina, Revúca, Rimavská Sobota a podporovať diverzifikáciu priemyslu v okrese Detva tak, aby bola v súlade s existujúcimi podmienkami prírodného aj urbanizovaného prostredia a s demografickou situáciou v okresoch, ,
- b,rozšírenie priemyselnej výroby v okresoch Lučenec, Revúca, Rimavská Sobota a Veľký Krtíš,
- c,realizáciu nevyhnutných modernizačných opatrení vo výrobných procesoch a opatrení na ochranu a revitalizáciu územia zdevastovaného ťažbou a spracovaním magnezitu v lokalitách Lovinobaňa, Jelšava a Lubeník,
- d,rekultiváciu a revitalizáciu dotknutého územia nadväzne na postupný útlm a ukončenie ťažby v Bani Dolina, a.s. Veľký Krtíš, pri súčasnom rešpektovaní existujúcich štúdií EIA (posudzovanie vplyvov na životné prostredie) v zmysle platnej legislatívy,
- e, podstatné zvýšenie ťažby a spracovania tehliarskych a keramických surovín najmä v južných okresoch Banskobystrického kraja - v okresoch Lučenec, Poltár, Revúca a Rimavská Sobota,

f, rekultivačné a ekostabilizačné opatrenia v územiach ovplyvnených povrchovou aj podpovrchovou ťažbou,
 g, rekultivačné a ekostabilizačné opatrenia v územiach ovplyvnených exhalátmi priemyselnej výroby (staré ekologické záťaže),
 2.3.4. ťažbu nerastov realizovať pri zohľadnení zdôvodnených potrieb v takom rozsahu, takým spôsobom a na takých miestach, aby nedochádzalo k negatívnym vplyvom na životné prostredie, režim podzemných vôd a aby tým neboli ohrozené záujmy ochrany prírody a krajiny, kultúrneho dedičstva (predmet ochrany v danom území),

3.V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

3.1.Usmerňovať vytváranie funkčno-priestorového systému cestovného ruchu kraja v súlade s Regionalizáciou cestovného ruchu SR. Uplatňovať navrhnutú štruktúru druhov a foriem turizmu a jeho priestorových a funkčných jednotiek. Ako nový článok systému akceptovať turistické centrá, turistické aglomerácie a turistické parky

3.1.1.vypracovať Generel cestovného ruchu v Banskobystrickom samosprávnom kraji, ako základného dokumentu rozvoja aktivít a tvorby manažmentu cestovného ruchu, obsahujúceho rozvojové a urbanistické štúdie regiónov cestovného ruchu:

- č. 12. Ipeľského
- č. 13. Gemerského
- č. 14. Horehronského
- č. 15. Pohronského,
- č. 16. Štiavnického,

3.1.5.

pre dosiahnutie strategického cieľa a špecifických cieľov rozvoja cestovného ruchu v kraji je v plánovaní a regulácii územného rozvoja potrebné za prioritné považovať:

- turistické centrá - Banská Bystrica, Zvolen, Banská Štiavnica, Lučenec, Rimavská Sobota, Revúca, Brezno, Kremnica
- liečebné kúpele - Sliač, Kováčová, Brusno, Dudince, Číž, Sklené Teplice
- horské turistické aglomerácie a strediská:
 - Donovaly - Liptovská Osada/Korytnica - Liptovské Revúce
 - Špania Dolina/Šachtička - Selce/Čachovo
 - Staré Hory - Turecká – Krížna
 - Banská Bystrica/Králiky - Kremnica/Skalka - Krahule
 - Mýto pod Ďumbierom - Tále - Chopok Juh - Demänovská Dolina
 - Šumiac - Telgárt
 - Lom nad Rimavicou- Sihla - Drábsko
 - Banská Štiavnica - Horná Roveň - smer Banská Hodruša
 - Čertovica
 - Látky

- strediská a aglomerácie pri vode: Banská Štiavnica – VN (tajch) Počúvadlo, VN (tajch) Klinger; Banská Belá – VN (tajch) Beliansky, Štiavnické Bane – VN (tajch) Vindšachta , VN (tajch) Veľká Richňava, Banský Studenec - VN (tajch) Veľký Kolpašský, Hodruša - Hámre - VN (tajch) Dolnohodrušský, Ružiná –, Teplý Vrch – vodná nádrž Teplý Vrch, Nová Baňa - Tajch, Zvolen - VN Môťová
- strediská a aglomerácie pri termálnych kúpaliskách (TK): Kováčová TK, Kremnica TK, Vyhne TK, Dudince TK, Rimavská Sobota - Kurinec, Tornaľa - Králik, Lučenec - Rapovce TK, Dolná Strehová, Sliač TK
- vedomostno-poznávacie štruktúry:
 - GEOPARKY - Banskštiavnický, Banskobystrický, Novohradský
 - AGROPARKY - Horehronský, Podpoliansky, Hontianský, Poiplianský, Hornorimavský, Revúcky, Novobanský
 - UNESCO – Historické mesto Banská Štiavnica a technické pamiatky v jeho okolí, Stredoslovenský montánny park Drevený artikulárny kostol v Hronseku zapísané na Zozname svetového dedičstva (UNESCO),
 - Drienčanský kras, Drienčany a farnosť P.E. Dobšinského
 - areál Pustého hradu vo Zvolene
 - areál kostola a kláštora sv. Benedikta v Hronskom Beňadiku
 - areál dreveného artikulárneho kostola a drevenej zvonice v Hronseku
- mototuristické trasy:
 - tranzitná Sever - Juh (Krakov - Banská Bystrica - Budapešť)
 - Slovenská banská cesta (Malé Karpaty - Štiavnicko - bystrická oblasť - Rudohorie)
 - Gotická cesta a Cesta Márie Szécsi (Gemer - Spiš)
 - Sklárska cesta (Hont - Gemer)
 - Železná cesta (v rámci programu „Európske kultúrne cesty priemyselných pamiatok“ – trasa: Košický kraj - Červená Skala - Muráň - Tisovec - Hnúšťa - Sirk - Jelšava - Štítnik - Kunova Teplica - Tornaľa - Kráľ – Maďarsko)
- pešie magistrály:
 - Turistická magistrála M.R.Štefánika – Cesta hrdinov SNP
 - Barborská cesta (Banská Bystrica-Staré hory-Kremnica-Sklené Teplice-Banská Štiavnica-Zvolen-Banská Bystrica)
 - Rudná magistrála (Banská Štiavnica – Gelnica)
- cyklomagistrály:
 - Zelená stuha Pohronia
 - Vrchárska cyklomagistrála
 - Lučenec – Kalonda/Ipolytarnóc (Maďarsko)
 - Rodinná cestička Banská Bystrica – Sliač – Zvolen
 - 009 Ipeľská cyklomagistrála (prameň Ipľa- Látky- Lučenec)
 - 010 Pohronská cyklomagistrála
 - 011 Hontianska cyklomagistrála (Detva- Zaježová)
 - 012 Rudohorská cyklomagistrála (Zvolen- Hnúšťa)

- 013 Novohradská cyklomagistrála
- 033 Donovalská cyklomagistrála
- 036 Gemerská cyklomagistrála
- 037 Cyklomagistrála Blhu
- 041 Veľký Hodrušský okruh
- A Okruh okolo Poľany
- Cyklotrasy Kľakovskou dolinou

Podporovať budovanie cyklotrás v obci, cyklotrás prepájajúcich obce a cyklotrás prepájajúcich regióny.

- vodná turistická trasa: rieky Hron a Ipeľ - systematicky vytvárať územné a stavebno-technické predpoklady na výstavbu a prevádzku infraštruktúry vodnej dopravy slúžiacej na využívanie rekreačnej plavby a rozvoj turizmu (nástupy/výstupy na/z rekreačných plavidiel, táboriská, požičovne plavidiel a príslušenstva na rekreačnú plavbu) s prihliadnutím na ochranu okolitej prírody a krajiny v súlade s platnou legislatívou.

3.4. Rozvíjať komplexnosť a kvalitu vybavenosti všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu

3.4.4. zvyšovať kvalitu vybavenosti vyhlásených prírodných kúpalísk pri vodných nádržiach (vodná nádrž Ružiná v k.ú. obcí Divín, Ružiná, **Banská Štiavnica – VN (tajch) Počúvadlo, VN (tajch) Klinger; Banská Belá – VN (tajch) Beliansky, Štiavnické Bane – VN (tajch) Vindšachta , VN (tajch) Veľká Richňava, Banský Studenec - VN (tajch) Veľký Kolpašský, Hodruša - Hámre - VN (tajch) Dolnohodrušský**

3.5. Zvyšovať kvalitu vybavenosti jestvujúcich stredísk cestovného ruchu na území národných parkov a veľkoplošných chránených území prírody len v súlade s ekologickou únosnosťou dotknutých a nadväzujúcich lokalít

3.5.2. návštevnosť, kapacity vybavenosti a využitie voľnej krajiny v ich okolí zosúlaďovať s požiadavkami štátnej ochrany prírody, **krajiny a kultúrnych pamiatok.**

3.6. Umiestňovanie stavieb a využívanie územia za účelom rekreácie, turizmu a prechodného ubytovania v nových, doteraz neurbanizovaných lokalitách a v územiach s 3. až 5. stupňom ochrany predovšetkým na území Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Muránska planina, Národného parku Veľká Fatra, Národného parku Slovenský raj a v Chránenej krajine oblasti Poľana, Chránenej krajine oblasti Cerová vrchovina, **Chránenej krajine oblasti Štiavnické vrchy** umožniť len na základe schválenej územnoplánovacej dokumentácie v zmysle regulatívu 1.11.

3.7. Zvyšovať kvalitatívny štandard jestvujúcich stredísk rekreácie a turistiky na území Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Muránska planina, Národného parku Veľká Fatra, Národného parku Slovenský raj, v Chránenej krajine oblasti Poľana, Chránenej krajine

oblasti Cerová vrchovina a [Chránenej krajinnej oblasti Štiavnické vrchy](#) len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou obce.

3.8. Viazateľ lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do zastavaného územia sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok [pri dodržaní podmienok ich ochrany](#).

3.9. Vytvárať podmienky pre rozvoj špecifickej vybavenosti centier cestovného ruchu medzinárodného a národného významu:

3.9.1. mesta Banská Štiavnica a obcí Banská Belá, Banský Studenec, Dekýš, Hodruša-Hámre, Ilija, Podhorie, Svätý Anton, Štiavnické Bane, Repište, Voznica, Vyhne ako lokality (~~zapísaného do~~ [zapísanej na Zozname](#) svetového dedičstva (UNESCO),

3.18. Podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody, [krajiny a pamiatkového fondu](#).

3.19. Vo všetkých existujúcich a navrhovaných strediskách cestovného ruchu zabezpečiť dobudovanie a projektovú prípravu a realizáciu kompletnej technickej infraštruktúry s osobitným zreteľom na zabezpečenie zásobovania pitnou vodou v dostatočnom množstve a zodpovedajúcej kvalite [a likvidáciu splaškových vôd](#).

3.20. V strediskách cestovného ruchu, nachádzajúcich sa v územiach chránených vodohospodárskych oblastí a v pásmach ochrany vodárenských zdrojov, považovať za prioritu legislatívne stanovenú ochranu vodohospodárskych oblastí a vodárenských zdrojov, ktorej sa musia ostatné funkcie v území prispôbiť (Donovaly, Tále, Srdiečko, Králiky, Jasenie, [Banská Štiavnica a okolie](#))

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu

4.7. Uplatňovať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky ustanovené platnou legislatívou:

4.7.1. vylúčiť umiestňovanie veterných elektrární a technických prvkov s negatívnym (aj vizuálnym) vplyvom na krajinu v chránených územiach a na územiach sústavy NATURA 2000 a na území [Historické mesto Banská Štiavnica a technické pamiatky v jeho okolí](#) [zapísané na Zozname svetového dedičstva \(UNESCO\)](#),

4.18.Zabezpečovať trvalo ochranu krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine smerujúcu k zachovaniu a udržiavaniu významných alebo charakteristických črt krajiny vyplývajúcich z jej historického dedičstva a prírodného usporiadania alebo ľudskej aktivity.

4.18.1 Zabezpečovať ochranu pôvodných alejí a novú výsadbu alejí. Pri výsadbe nadviazať na tradíciu miestnych druhov, s prihliadnutím na odrody, ktoré majú potenciál prosperovať aj v meniacich sa klimatických podmienkach Slovenska, eliminovať nepôvodné a invazívnych druhy.

4.18.2. **V súlade s miestnymi územnými systémami ekologickej stability územia** zabezpečovať ochranu pôvodných alejí a novú výsadbu alejí. Pri výsadbe nadviazať na tradíciu miestnych druhov, s prihliadnutím na odrody, ktoré majú potenciál prosperovať aj v meniacich sa klimatických podmienkach Slovenska, eliminovať nepôvodné a invazívne druhy.

4.20. Zabezpečiť ochranu evidovaných ako aj výskumom potvrdených geotopov v Banskej Štiavnici a jej okolí na území UNESCO⁶, rešpektovať ich ochranné pásma 60 m a podmienky režimu ochranných pásiem.

- k.ú Banská Belá: Štamberg , sekundárne kvarcity
- k.ú Banská Štiavnica: Jergišťôľňa - dajka kremito dioritového porfýru, Šobov - sekundárne kvarcity, Pri Červenej studni- železité brekcie, Galgenberg - lom pri skanzene, Pracháreň- andezitový porfýr, Kalvária - bazaltový nek, Vyhnianska dolina - hybridné horniny, Vyhnianska dolina- dioritová intrúzia, Zlatý vrch - kvarcity spodného triasu, Zlatý vrch - bazálne súvrstvie paleogénu,
- k.ú Banský Studenec: Kysihýbel - bazaltový nek, Kysihýbel - extrúzia amfibol biotitického andezitu
- k.ú Ilija: Sitno - skalné bralá, Ilija- popolovo pemzové tufy studenskej formácie
- k.ú Štiavnické Bane: Štiavnické Bane - ložná intrúzia andezitového porfýru, Gumanina - spodná stratovulkanická stavba, Tanád - ložná intrúzia andezitového porfýru
- k.ú Hodruša - Hámre: Kopanice - ložná intrúzia kremito-dioritového porfýru, Kopanice - ložná intrúzia kremito-dioritového porfýru, Červená studňa - ložná intrúzia kremito-dioritového porfýru, Hodrušská dolina - sil kremito-dioritového porfýru
Banská Hodruša: Sandrik - intrúzia granodioritou, Richnavská dolina - dajka kremito-dioritového porfýru, Pod Vysokým bokom andezitové prúdy, Havránková lúka Kojatín - extrúzia ryolitu
- k.ú Voznica: Pod Veľký Žiar Rusková - dajka ryolitového porfýru, Richňavská dolina - pieskovce a bridlice permu, Kojatín - zvárané tufy
- k.ú Vyhne: Vyhne - Kamenné more, Vyhne - travertínová kopa, Vyhnianska dolina - Handel, vyhnianska drvená žula

⁶ „Urbanistická štúdia únosnosti územia UNESCO Banská Štiavnica a okolie“, 2024

5.V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva

5.2.Trvale zabezpečovať ochranu, regeneráciu, vhodné využívanie a prezentáciu lokalít, evidovaných na Zozname svetového dedičstva UNESCO v zmysle Dohovoru o ochrane svetového **kultúrneho** a prírodného dedičstva a na zozname **Globálnej siete geoparkov UNESCO**.

5.3 Utvárať podmienky na plnenie Dohovoru o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva a Európskeho dedičstva, najmä **zabezpečenie obnovy a oživenia urbanizovaného priestoru historického jadra Banskej Štiavnice a historických častí obcí - Banská Belá, Banský Studenec, Dekýš, Hodruša-Hámre, Ilija, Podhorie, Svätý Anton, Štiavnické Bane, Repište, Voznica, Vyhne** pri súčasnom zachovaní ich pôvodnosti a celistvosti, zachovanie existujúcich **architektonických, umelecko-historických a technických pamiatok v krajine v ich pôvodnom prírodnom prostredí** na zachovanie urbanizovaného priestoru historického jadra Banskej Štiavnice a okolia zachovanie existujúcich architektonických, umelecko-historických a technických pamiatok v ich pôvodnom prírodnom prostredí, na zabezpečenie obnovy a oživenia stredovekého historického mesta Banská Štiavnica pri súčasnom zachovaní jeho pôvodnosti a celistvosti. Pri spracovaní ÚPD nižšieho stupňa vyhodnotiť vplyv navrhovaného rozvoja na zachovanie pôvodného prírodného prostredia v okolí technických pamiatok a charakteristický **vzhľad**.

5.6.Zabezpečiť ochranu pamiatkového fondu a spolupracovať s orgánmi štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu pri záchrane, obnove a využívaní nehnuteľných kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a ich ochranných pásiem v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov:

5.9.Podporovať ochranu vedeckých a technických hodnôt: banské, **úpravárenské**, hutnícke, **technologické a vodohospodárske diela** - šachty, štôlne, **povrchové dobývky, haldy, tajchy**, huty, hámre, stupy, valkovne, **vodné nádrže-tajchy, vodné jarky a štôlne, žľaby-rizne, strojojne** a pod., vybraté typické remeselnícke a priemyselné objekty, zariadenia železničnej dopravy - pôvodné stanice, **mosty**, charakteristické a unikátne úseky tratí, ako sú Telgárt - Červená Skala, Brezno - Tisovec, Čiernohronska železnica, železničná trať Banská Bystrica – Diviaky, Hronská Dúbrava – Kremnica – hranica kraja (Vrútky); Hronská Dúbrava – Banská Štiavnica..

5.12.Zabezpečiť obnovu a zachovanie urbanisticky a architektonicky hodnotných areálov kalvárií, **drobných sakrálnych stavieb: božie muky, sochy svätcov, kaplnky** ako **výrazného krajinnno-urbanistického prvku výrazných krajinnno-urbanistických prvkov** územia v súčasnej **krajinnej štruktúre**.

5.18. V súlade s platnou legislatívou rešpektovať v podrobnejších dokumentáciách miest a obcí na území Banskobystrického kraja zásady ochrany pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a

ochranných pásiem pamiatkových území a areálov národných kultúrnych pamiatok a ich ochranných pásiem, na zachovanie, údržbu a regeneráciu:

- historického pôdorysu a parcelácie
- objektovej skladby,
- výškového a priestorového usporiadania objektov,
- verejných priestorov
- vegetačných a vodných plôch
- charakteristických pohľadov, siluety a panorámy,
- morfológie terénu ,archeologických nálezísk a ďalších kultúrnych a prírodných hodnôt pamiatkového územia

5.18.2 Zabezpečiť na celom území Lokality UNESCO Historické mesto Banská Štiavnica a technické pamiatky v jeho okolí zachovanie, údržbu a regeneráciu kultúrnych hodnôt všetkých historických sídiel so zachovanou historickou urbanistickou štruktúrou a historickým stavebným fondom: Banská Štiavnica Banská Belá, Banský Studenec, Dekýš, Hodruša-Hámre, Ilija, Podhorie, Svätý Anton, Štiavnické Bane, Repište, Voznica, Vyhne.

5.19. Nové trasy nadradenej dopravnej infraštruktúry (cesty R, cesty I. triedy, zberné parkoviská s prepojením verejnú dopravu) a nadradenej technickej infraštruktúry (celoštátneho a regionálneho významu) prioritne riešiť, mimo pamiatkového územia pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón a ochranných pásiem pamiatkových území a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok.

5.20. Rekonštrukciu pôvodných trás ciest II. a III. Triedy prechádzajúcich cez pamiatkové územia realizovať v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatok. Nové trasy ciest II. a III. Triedy a parkoviská, prioritne riešiť mimo pamiatkových území a ochranných pásiem pamiatkových území a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok.

5.21 Zabezpečiť komplexnú ochranu súčastí Banskoštiavnického vodohospodárskeho systému (26 historických vodných nádrží - tajchov), prírodné a náhonné jarky a vodné štôlne), ktorý je nadradeným územným systémom výnimočnej svetovej hodnoty zapísaný na Zoznam UNESCO a presahuje do viacerých katastrov sídiel. Rešpektovať stanovené podmienky v okolí súčastí vodohospodárskeho systému, kde nie je vhodné územie na výstavbu, a kde bude rozsah tohto územia bez zástavby určené územným plánom sídla, alebo územným plánom zóny. Nevhodnou výstavbou sa rozumie: umiestňovanie nových stavieb, nové terénne úpravy ani trasovanie inžinierskych sietí (podzemných i nadzemných). Výnimkou sú len úpravy, potrebné na bezpečnú prevádzku tajchu, ktoré musia prejsť štandardným schvaľovacím procesom. Jestvujúce budovy sú určené na dožitie.

Tajchy:

- Veľká Vodárenská
- Malá Vodárenská
- Červená studňa
- Ottergrund
- Klinger
- Komorovské tajchy
- Evička
- Veľká Vindšachta
- Bakomi
- Veľká a Malá Richňava
- Krechsengrund
- Počúvadliansky tajch
- Dolný Michalštôlniansky tajch
- Beliansky tajch
- Halčiansky tajch
- Horný Hodrušský tajch
- Dolný Hodrušský tajch
- Brennerský tajch
- Moderštôlniansky tajch
- Rozgrund
- Bančiansky tajch
- Veľký a Malý Kolpašský tajch
- Štampoch

Zberné/náhonné jarky tajchom:

- Červená studňa - Severný Klingerštôlniansky
- Ottergrund - Ottergrundský I, Ottergrundský II, Šmintorínštôlniansky
- Klinger – Horný, Klingerštôlniansky, Maximiliánšachtovský, Žigmundšachtovský
- Evička - Horný a Dolný Magdalénašachtovský
- Veľká Vindšachta - Leopoldšachtovský, Maximiliánšachtovský, Hlavný, Široký
- Bakomi - Krechsengrundský, Bakomský
- Veľká a Malá Richňava - Hornodekýšsky, Hornodekýšsky, Hornosiglisbergský, Hornohodrušský, Dolnohodrušský, Špicbergský, Hornokopanický, Hlavný, Richňavský, Dolnovysocký, Dolnokopanický, Hornovysocký, Köningsegšachtovský
- Počúvadliansky tajch - Schönbindenský, Tatársky, Hornopočúvadliansky, Dolnopočúvadliansky, Collorodo, Počúvadliansky, Hornositniarsky, Dolnodekýšsky, Beliansky I, Beliansky II
- Halčiansky tajch - Halčiansky
- Horný Hodrušský tajch - Michalšachtovský, Lillšachtovský
- Moderštôlniansky tajch - Moderštôlniansky, Základný
- Rozgrund - Schönbindenský, Rozgrundský, Horný Hofferštôlniansky, Dolný Hofferštôlniansky

- Veľký a Malý Kolpašský tajch – Hornokolpašský, Dolnokolpašský, Hlavný Kolpašský, Kolpašský náhonný

Vodné štôlne k tajchom:

- Klinger - vodná štôľňa
- Veľká Vindšachta - vodná štôľňa I, vodná štôľňa II
- Veľká a Malá Richňava - Horná Bakomi štôľňa, Dolná Bakomi štôľňa, Hlavná Richňavská štôľňa, Hodrušská štôľňa, Špicbergská vodná štôľňa, Königssegšachtovský: vodná štôľňa
- Počúvadlianský tajch - vodná štôľňa I, vodná štôľňa II
Tatársky: vodná štôľňa I, vodná štôľňa II, Hornositnianský: vodná štôľňa Lang
Počúvadlianský: vodná štôľňa I, vodná štôľňa II, vodná štôľňa III, vodná štôľňa Krížna, vodná štôľňa Pinkberg, vodná štôľňa Stankay.
- Horný Hodrušský tajch - Michalšachtovský: vodná štôľňa – Kráľovská vodná štôľňa, Lillšachtovský: vodná štôľňa pod bralom Binbíz
- Moderštôlniansky tajch
Moderštôlniansky: vodná štôľňa, Základný: vodná štôľňa I a vodná štôľňa II
- Veľký a Malý Kolpašský tajch
Kolpašský náhonný: vodná štôľňa – Rybnícka vodná štôľňa

5.21 Zabezpečiť ochranu aj tých súčastí Banskštiavnického vodohospodárskeho systému, ktoré už neplnia vodohospodársky účel a majú charakter zaniknutej pamiatky alebo pamätného miesta.

5.22. Vypracovať koncepciu vodohospodárskeho využitia Banskštiavnického vodohospodárskeho systému pre účely udržania ekologickej stability územia, zavlažovania, dodávky úžitkovej vody, požiarnej vody, rekreácie a pre iné vzájomne zosúladené účely využitia vodných nádrží-tajchov. Rešpektovať prípustné podmienky využívania okolia vodných nádrží na základe ich určeného účelu.

6.V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

6.1. V oblasti rozvoja cestnej infraštruktúry

6.1.33 preferovať vedenie cestných trás zaťažených intenzívnou dopravou mimo zastavaného územia obcí, chránených častí krajiny, územia evidovaných vodných zdrojov a ich ochranných pásiem, pripravovaných vodných diel a chránených území, vytvárať podmienky pre postupnú realizáciu tunelových úsekov navrhovaných dopravných trás v horských úsekoch,

6.1.39 výstavbu rýchlostných ciest a preložiek cestných úsekov (obchvatov ciest I. - II. triedy) realizovať podľa naliehavosti najmä v závislosti od intenzity dopravy a požiadaviek ochrany prírody a životného prostredia v intravilánoch miest a obcí, prioritne riešiť preložky z pamiatkových území mimo nich, regulovať v pamiatkových územiach dopravu, riešenia overiť dopravnými štúdiami,

6.1.50 rezervovať územie pre realizáciu preložky cesty III/2533 v rekreačnej oblasti Počúvadlianske jazero, **alebo vhodne regulovať dopravu, riešenia overiť dopravnou štúdiou,**

7. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

7.1. Vodné hospodárstvo

7.5. Návrh nových zariadení technickej infraštruktúry, pokiaľ je to priestorovo možné, realizovať mimo pamiatkových území a ochranných pásiem pamiatkových území a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, **chránených častí kultúrnej krajiny** v súlade so zásadami ich ochrany v zmysle zákona o ochrane pamiatkového fondu **a zákona o ochrane prírody a krajiny.**

9. LIMITY ROZVOJA ÚZEMIA

9.1 Ochranné pásma

Cestné ochranné pásma

Hranice cestných ochranných pásiem sú určené v §11 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov a vo vyhláške Federálneho ministerstva dopravy č. 35/1984 Zb, ktorou sa vykonáva cestný zákon

V zmysle §15 vyhlášky hranicu cestných ochranných pásiem určujú zvislé plochy vedené po oboch stranách komunikácie vo vzdialenosti:

- 100 metrov od osi vozovky príslušného jazdného pásu diaľnice a cesty budovanej ako rýchlostná komunikácia,
- 50 metrov od osi vozovky cesty I. triedy,
- 25 metrov od osi vozovky cesty II. triedy a miestnej komunikácie, ak sa buduje ako rýchlostná komunikácia,
- 20 metrov od osi vozovky cesty III. triedy,
- 15 metrov od osi vozovky miestnej komunikácie I. a II. triedy.

V cestných ochranných pásmach je zakázané:

- vykonávať akúkoľvek stavebnú činnosť vyžadujúcu ohlásenie stavebnému úradu alebo povolenie stavby,
- robiť na objektoch a zariadeniach postavených pred vznikom cestného ochranného pásma úpravy na predĺženie ich životnosti, ak sa počíta s ich budúcim odstránením,
- robiť akékoľvek zemné úpravy, ktorými by sa úroveň terénu znížila alebo zvýšila k nivelete vozovky komunikácií,
- zriaďovať skladiskové a letiskové plochy, spevnené aj nespevnené,
- hospodáriť v lesoch spôsobom odporujúcim zásadám vopred dohodnutým s príslušným cestným orgánom,
- v okolí úrovňových krížení ciest s inými pozemnými komunikáciami a s dráhami a na vnútornej strane oblúkov ciest s polomerom 500 metrov a menším tiež vysádzať alebo obnovovať stromy alebo vysoké kry a pestovať také kultúry, ktoré by svojím vzrastom a s prihliadnutím na úroveň terénu rušili rozhľad potrebný pre bezpečnú dopravu

Ochranné pásma dráhy

Ochranné pásmo pre železničné trate sú určené v §5 zákona č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov

Ochranné pásmo dráhy je priestor po oboch stranách obvodu dráhy vymedzený zvislými plochami vedenými v určenej vzdialenosti od hranice obvodu dráhy; zriaďuje sa na ochranu dráhy, jej prevádzky a dopravy na nej. Ak stavebné povolenie neurčuje inak, hranica ochranného pásma dráhy je:

- pre železničnú dráhu 60 metrov od osi krajnej koľaje, najmenej však 30 metrov od vonkajšej hranice obvodu dráhy,
- pre ostatné koľajové dráhy a pre pozemnú lanovú dráhu 15 metrov od osi krajnej koľaje,

Ochranné pásma elektroenergetických zariadení

Katastrálnym územím sú trasované vedenia elektrizačnej sústavy s ochrannými pásmami, ktoré sú vymedzené v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike (§ 43 Ochranné pásmo):

- od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m od krajného vodiča,
- od 110 kV do 220 kV vrátane 20 m od krajného vodiča,
- od 1 kV do 35 kV vrátane 10 m od krajného vodiča.

Ochranné pásma verejných vodovodov a verejných kanalizácií

V zmysle zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach je potrebné rešpektovať:

- do DN 500 1,5 m pásmo ochrany
- nad DN 500 2,5 m pásmo ochrany

Ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení

V zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike (§ 79 Ochranné pásmo a § 80 Bezpečnostné pásmo) je potrebné rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma plynárenských zariadení:

podľa § 79 ochranné pásmo (OP)

- STL 1 m,
- VTL do DN 200 4 m,
- RS 8 m,

podľa § 80 bezpečnostné pásmo (BP)

- STL v nezastavanom území 10 m,
- VTL do DN 150 nad 4 MPa 50 m,
- RS 50 m.

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení

- rešpektovať trasy telekomunikačných vedení 2x kábel + 2x HDPE a optický kábel

Vodohospodársky významné toky, zraniteľné a citlivé oblasti a ochranné pásma vodárenských zdrojov

V zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách je potrebné rešpektovať ochranné pásma:

- vodohospodársky významných tokov 10 m
- ostatné vodné toky 5 m

V rámci urbanistickej štúdie sú odporúčané územia vhodné na ochranu:

- vodohospodársky významných jarkov na obidve strany 15 m
- od vymedzujúcej línie vodnej plochy a hrádze tajchu 65 m
- geotopov od vymedzujúcej línie geotopu 60 m
- pamiatok vedy a techniky od vymedzujúcej línie prvku 20 m

Ochrana vodárenských zdrojov

- rešpektovať rozhodnutie o ochranných pásmach vodárenského zdroja v katastrálnom území Banský Studenec
- rešpektovať rozhodnutie o ochranných pásmach vodárenského zdroja v katastrálnom území Banky
- rešpektovať rozhodnutie o ochranných pásmach vodárenského zdroja na prelome katastrálnych území Banky a Vyhne
- v obci Hodruša – Hámre, k. ú. Banská Hodruša sú dva vodárenské zdroje (VZ) v správe StVPS, a.s., a to VZ Nemá Gruntha (má PHO II. stupeň) a VZ Kajzerka (nemá PHO). Ochranné pásmo II. stupňa slúži na ochranu vodárenského zdroja pred ohrozením zo vzdialenejších miest.

Ochranné pásmo lesa

V zmysle zákona č. 326/2005 o lesoch § 10 Ochranné pásmo lesa je potrebné rešpektovať:

- ochranné pásmo lesa vo vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku. Pozemky v ochrannom pásme lesa je obhospodarovateľ lesa oprávnený v odôvodnených prípadoch použiť na činnosti súvisiace s ťažbou a prepravou dreva.
- Využitie územia a umiestňovanie stavieb je možné len na základe záväzného stanoviska orgánu Štátnej správy lesného hospodárstva.

Ochranné pásmo cintorínov

V zmysle zákona č. 131/2010 Z. z. o pohrebníctve je potrebné rešpektovať:

- Obec môže všeobecne záväzným nariadením ustanoviť ochranné pásmo pohrebiska; obec vo všeobecne záväznom nariadení určí šírku ochranného pásma pohrebiska v rozsahu najviac 50 metrov od hranice pozemku pohrebiska, pravidlá umiestňovania a povoľovania budov a stavieb v ňom so zreteľom na pietny charakter pohrebiska a ustanoví činnosti, ktoré nie je možné v ochrannom pásme vykonávať počas pohrebu.

Ochranné pásmo národnej kultúrnej pamiatky

V zmysle zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu je potrebné rešpektovať:

- ochranné pásmo národnej kultúrnej pamiatky v rozsahu 10 m.

9.2 Zásady a podmienky vyplývajúce z osobitných predpisov

Zásady a podmienky vyplývajúce z osobitných predpisov sú pravidlá a normy, ktoré musia byť dodržiavané pri spracovávaní a uplatňovaní územnoplánovacích dokumentácií a pri akejkoľvek výstavbe alebo rozvoji územia. Tieto zásady a podmienky sú stanovené zákonmi a predpismi, ktoré sa týkajú rôznych oblastí, ako je ochrana životného prostredia, bezpečnosť, ochrana kultúrneho dedičstva, verejné zdravie a iné. Niektoré z hlavných oblastí, z ktorých tieto zásady a podmienky vyplývajú, sú:

1. Zákon o ochrane prírody a krajiny

Zohľadňuje ochranu prírodných hodnôt, biotopov, chránených území a druhov. Pri plánovaní výstavby musí byť zabezpečená ochrana prírodného prostredia a rešpektované ekologické siete.

2. Stavebný zákon

Stanovuje podmienky pre umiestnenie stavieb, ochranu verejných záujmov a postupy pri povoľovaní stavebných činností. Obsahuje pravidlá pre bezpečnosť, urbanistické plánovanie a infraštruktúru.

3. Zákon o ochrane poľnohospodárskej a lesnej pôdy

Určuje podmienky ochrany poľnohospodárskej pôdy a lesov. Pri rozvoji územia musí byť zohľadnený záujem na zachovaní produkčných pôd a minimalizovaní záberu úrodných oblastí.

4. Zákon o ochrane vodných zdrojov

Chráni zdroje pitnej vody a rieši ochranné pásma v okolí vodných zdrojov. Pri územnom plánovaní je potrebné zabrániť ohrozeniu kvality vody a vodných zdrojov.

5. Zákon o ochrane ovzdušia

Určuje podmienky pre ochranu ovzdušia pred znečistením a stanovuje emisné limity. V rámci územného plánovania musia byť zohľadnené dopady výstavby na kvalitu ovzdušia.

6. Zákon o kultúrnych pamiatkach

Stanovuje zásady ochrany kultúrnych pamiatok, historických zón a ďalších chránených oblastí. Ak sa výstavba alebo rozvoj plánuje v blízkosti takýchto lokalít, musia byť rešpektované pravidlá ich ochrany.

7. Zákon o verejnom zdraví

Obsahuje podmienky pre ochranu zdravia obyvateľov, vrátane regulácie hluku, znečistenia a ďalších faktorov ovplyvňujúcich kvalitu života.

8. Zákon o doprave

Upravuje pravidlá pre dopravnú infraštruktúru, bezpečnosť a prístupnosť komunikácií. V územnoplánovacích dokumentáciách musia byť zahrnuté podmienky pre efektívne a bezpečné riešenie dopravných spojení.

9. Protipožiarna ochrana a bezpečnostné predpisy

Stanovujú podmienky pre požiarne a bezpečnostné opatrenia pri stavbách a využívaní územia.

10. Zákon o Banskej Štiavnici

Účelom tohto zákona je utvoriť podmienky na plnenie Dohovoru o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva, najmä na zachovanie urbanizovaného priestoru historického jadra Banskej Štiavnice a okolia.

11. Protipovodňové opatrenia

Mesto Banská Štiavnica a obec Svätý Anton sú ako geografické oblasti s potenciálnym povodňovým rizikom zahrnutá v aktuálnom *Pláne manažmentu povodňového rizika (PMPR) pre čiastkové povodie rieky Ipeľ - vodný tok Štiavnica a Kolpachský potok* (kód GO: SKI014FD), v rámci ktorého boli vypracované mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika so zobrazením rozsahu záplavy toku pre návrhový prietok so strednou pravdepodobnosťou výskytu, ktorý je v zmysle zákona o ochrane pred povodňami č. 7/2010 Z. z. v platnom znení stanovený pre intravilány obcí a miest ako Q_{w100} . V rámci aktualizácie PMPR už bol spracovaný 2. cyklus hodnotenia povodňových rizík. Rovnako je sprístupnený samotný *Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkových povodiach SR*, a to jeho textová aj grafická časť, v rámci ktorej sú na podklade vodohospodárskej mapy zakreslené jednotlivé navrhované opatrenia.

10. OBSAH GRAFICKEJ ČASTI

B. ŠIRŠIE VZŤAHY

B.01 – Širšie vzťahy 1:150 000	M 1:150 000
B.02 – Širšie vzťahy 1:50 000	M 1:50 000
B.03 – Širšie vzťahy 1:25 000	M 1:25 000

G. NÁVRH A REGULÁCIA MIKROREGIÓNU

G.01 – Výkres komplexného urbanistického návrhu	M 1:25 000
G.02 – Výkres verejnej dopravnej vybavenosti	M 1:25 000
G.03 – Výkres verejnej technickej vybavenosti	M 1:25 000
G.04 – Výkres krajinnej štruktúry a územný systém ekologickej stability	M 1:25 000
G.05 – Výkres krajinnej štruktúry a ochrana prírody	M 1:25 000
G.06 – Výkres návrhu regulácie funkčného využitia a priestorová regulácia	M 1:25 000
G.07 – Výkres ochrany kultúrneho dedičstva	M 1:25 000

H. NÁVRH REGULÁCIE FUNKČNÉHO VYUŽITIA A PRIESTOROVEJ REGULÁCIE TAJCHOV

H.01 – Beliansky tajch – komplexný urbanistický návrh	M 1:5 000
H.02 – Bančiansky tajch – komplexný urbanistický návrh	M 1:5 000
H.03 – Halčiansky tajch – komplexný urbanistický návrh	M 1:5 000
H.04 – Hodrušské tajchy – komplexný urbanistický návrh	M 1:5 000
H.05 – Kolpašský tajch – komplexný urbanistický návrh	M 1:5 000
H.06 – Moderštôlniansky tajch – komplexný urbanistický návrh	M 1:5 000
H.07 – Počúvadlianske jazero – komplexný urbanistický návrh	M 1:5 000
H.08 – Richňavské tajchy - komplexný urbanistický návrh	M 1:5 000
H.09 – Tajchy: Bakomi, Vindšachta, Evička, Kreschengrund – komplexný urbanistický návrh	M 1:5 000
H.10 – Tajch Klinger – komplexný urbanistický návrh	M 1:5 000

* Poznámka: výkresy v mierke 1:25 000 sú spracované s podrobnosťou v mierke 1:10 000

PRÍLOHY

Príloha č. 2 Regulačné listy priestorovo – funkčných častí

Spracoval: Roman Ruhig

Príloha č. 3 Charakteristické / chránené pohľady

Spracoval: Viktoria Kyjovská

Autori obrazovej prílohy: Viktoria Kyjovská, Ľubica Paučulová, Viktor Kačmár, Slavomír Červeň, Michal Červeň, Ľubomír Lužina, Richard Kaňa,

webové stránky: <https://sk.mapy.cz/> , <https://www.najmiesta.sk>

Príloha č. 4 Návrh záväzných a smerných regulatívov pre územné plány

Spracoval: Ľubica Paučulová